

ANUL LXXXI
Nr. 37
11 — 17
septembrie 1991
BUCUREȘTI

Flacăra

SĂPTĂMÎNAL DE OPINIE, POLITIC, SOCIAL ȘI CULTURAL • ÎNFIINȚAT ÎN 1911

RAPORTĂM Maresalului!

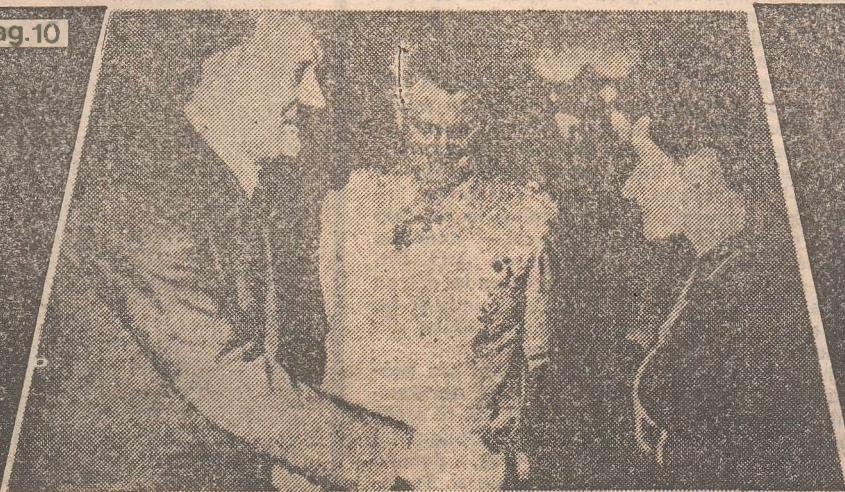

pag.14

„REGELE MIHAI —
simbol de unire a
tuturor românilor“ pag. 7

pag.10

PRIMUL COSMONAUT
A FOST GERMAN?

Oribila crimă de la Brăila

fiul fostului șef
al miliției omoară
în bătaie un tânăr

pag. 8-9

ARMATA
ROMÂNIEI, ÎNCOTRO!

pag.14

Țara lui Papură Vodă

pag. 6

Clopotul de alarmă

Săptămîna politică a fost dominată de demonstrația anticomunistă care a avut loc în Piața Universității. Ce-a fost acolo, ce lozinci s-au strigat și ce revendicări s-au formulat se știe. Stringent necesară din punct de vedere politic, fiindcă viza poziția și atitudinea Puterii vizavi de comunism, acțiunea de vineri n-a adus nimic nou sub aspect ideologic, fiindcă absolut toate ideile ce s-au vehiculate și s-au dezvoltat acolo au fost cu consecvență susținute de „Flacăra” începînd din primele zile de după revoluție și pînă în prezent. Este inutil să înșirui aici titlurile articolelor publicate de noi pe tema necesității combaterii comunismului — ele sînt foarte multe —, de aceea imi voi spune părerea doar cu privire la fenomenul în sine.

E vorba, în primul rînd, de atitudinea Puterii, mai exact, a F.S.N.-ului, față de comunism. Multă vreme acuzați de neocomunism și criptocomunism, fesenistii noștri au ieșit pînă la urmă cu față curată în această privință. Este greu de spus ce-au avut ei în cap la început, unde voiau să ducă România atunci cînd au preluat puterea; probabil, spre perestroică. Important este încotro au apucat-o de-a-adevăratalea. Aici putem spune fără teama de a greși: nu spre comunism. Cum-necum, cu poticneli și contorsionări, cu contradicții mai mari sau mai mici, mai știute ori mai secrete, mai recunoscute ori negate între inșiși stilpii fesenismului — fiindcă, nu-i așa, oricite dezmințiri s-ar face, într-un fel cîntă cucușu la Piața Victoriei —, România merge spre Europa și spre economia de piață. Da, dar fără ca Puterea să se dezică limpede și cu voce tare de comunism. Dimpotrivă, lăsîndu-și pe undeva o porțiță de retragere. Ambiguitățile, din acest punct de vedere, s-au ținut lanț.

Mai întii, cu partidul comunist. P.c.r.-ul s-a prăbușit cu trosnet mare prin faptul revoluției, dar domnul Iliescu și garda lui s-au ferit ca de foc să scoată acest partid criminal în afara legii. Obligat de popor să-l interzică la 12 ianuarie 1990, domnul Iliescu și-a anulat propriul decret a doua zi. Se făcuse frate cu dracul ca să treacă puntea, dar pe urmă și-a luat vorba îndărăt, n-a vrut să-l indispuină pe Mihail Sergheevici. În continuare, dl. Iliescu l-a lăsat pe Verdeț să facă p.s.m.-ul, a închis ochii la apariția unui nou p.c.r. De, își va fi zis Domnia sa, nu se știe, la o adică, ce se va întîmpla; poate, la nevoie, prinde bine.

Ocaziunea a venit — puciul de la Moscova. O, cît de tare vom regreta cîc puciștii n-au menținut puterea încă două-trei zile, ca să-l vedem pe președintele nostru trimițîndu-i o telegramă de felicitare lui Ianaev. A trebuit să pună piciorul în prag dl. Petre Roman pentru ca F.S.N.-ul să se delimiteze de autorii puciului, cu atît mai mult cu cît la noi verdețistii scoteau capul iar bolșevicii din armată — care și astăzi sînt în posturi importante — se pregăteau să facă puciul românesc. Dar primejdia odată trecută, fesenistii au revenit iarăși la sentimente creștine față de comuniști. Și am rămas și cu cele două partide bolșevice, și cu nomenclaturistii la locurile lor, și cu armata împănată de emulii lui Militaru. Ne-au luat-o toți foștii parteneri din CAER înainte, iar frații basarabeni, interzicînd p.c. din Moldova și naționalizîndu-i toate bunurile, ne-au servit o lecție imensă. Numai noi, cînd e vorba de condamnarea fără echivoc a comunismului, de scoaterea lui în afara legii, nu facem decît să zimbim cu gura pînă la urechi.

Imi pare foarte bine că după îndelungi căutări, opoziția a descoperit ceea ce noi am spus mereu timp de un an și jumătate: trebuie condamnat sistemul comunist și virfurile lui, nu cei patru milioane de foști membri p.c.r. Călea de la „ucideti lupii” la un Nürnberg al comunismului, nu al membrilor obișnuți de partid, victime și ei ale sistemului, este un binevenit purgatoriu. Fiindcă dezastrul total neinspirat cu uciderea lupilor a fost folosită vreme îndelungată de Putere drept pretext la ne luarea de măsuri anticomuniste, motivîndu-se că acestea ar echivala cu declanșarea în țară a unei vinători de vrăjitoare. Și în tot acest timp, adevăratele vrăjitoare, din p.s.m. și din alte locuri, își vedeau liniștit de treabă, terorizîndu-i pe români. Însă acum, cînd nu mai poate invoca nevoia de a-i proteja pe foștii membri de partid, va trece F.S.N.-ul nostru — în sfîrșit — la scoaterea în afara legii a comunismului și a organizațiilor care îl reprezintă?

Operațiune de importanță vitală. Fiindcă atîta vreme cît F.S.N.-ul se va speria în perioade grele dar va da îndărăt cînd lucrurile se liniștesc, atîta vreme cît felurimi de Verdeți vor fi opți să aștepte cuvîntul de ordine al Ianaevilor și Iazovilor, românii vor trăi în nesigurăță și umilință, din nou cîndă coxilor între foștii camarazi din lagărul răsăritean. Îi convine F.S.N.-ului o asemenea postură? Demonstrația de vineri s-a dofit a fi clopotul de alarmă pentru ieșirea din ceață.

ION D. GOIA

PARTIDUL ALIANȚEI CIVICE SE PREGĂTEȘTE PENTRU CAMPANIA ELECTORALĂ

Declarația Apel a primei consfătuiri naționale a Partidului Alianței Civice este, fără îndoială, după Proclamația de la Timișoara, al doilea document realist propus societății românești postrevoluționare. Declarația Apel vine firesc după seria de inițiative dezvoltate în zilele de tensiune ale tentativei de lovitură de stat din U.R.S.S. În timp ce în țară tremurau mulți pantaloni, Partidul Alianței Civice și-a definit clar poziția față de evenimentele din țara vecină.

A doua zi după difuzarea Declarației, la Biblioteca Națională — secția colecțiilor — a avut loc o conferință

de presă organizată de P.A.C. Dl. Stelian Tănase, vicepreședintele partidului, a prezentat situația organizatorică a formațiunii politice, precizînd faptul că A.C. nu are un sediu în București, nici o filială județeană nu a căpătat un sediu, visteria partidului este goală, iar comunicațiile dintre centru și filiale se desfășoară foarte greu. Președintele P.A.C., dl. N. Manolescu, a spus printre altele: „N-am înțeles nici o clipă că prețul acestei bătălii politice poate fi infometarea poporului și lipsurile de tot felul. Cu alte cuvinte, partidul nostru nu vrea să cîștige alegerile cu orice preț”.

Conferința de presă a prilejuit în noianul de întrebări și o dispută amuzantă între două ziariste, una de la „Expres” și cealaltă de la „Zig-Zag” în privința „maternității” unei întrebări pusă cîndva primului ministru Petre Roman. Momentul penibil generat de cele două ziariste a fost taxat cu ironie de conducerea P.A.C.

Cu jumătate de oră înaintea începerii conferinței de presă, dl. N. Manolescu a mincat în viteză un hamburger în bistroul din Piața Amzei. E greu să fii lider de partid!

PETRE BARBU

Piața Universității, vineri, 6 septembrie 1991

Tranziție sau criză?

Să intrăm în analiza faptelor, cu argumentele (ferme și neplăcute) pe care ni le oferă realitatea economică românească. Iată, în primul rînd, această indexare a salariilor și pensiilor la nivelul de 40 la sută din creșterea medie a prețurilor, fapt devenit realitate odată cu 1 septembrie. Întrebările mele sînt următoarele:

— este aceasta o reală protecție socială așa cum o dorește cu disperare fiecare individ care muncește în sistemul economiei — atît de fragile noastre economii?

— în cazul că ne hotărîm să vrem ca răspunsul la prima întrebare să fie afirmativ, atunci cine stabilește (și după ce criterii a fost stabilit) indicele real de creștere a prețurilor? Și mai departe, logic: cine acoperă celelalte 60 la sută?

— dacă admitem că se va mai păstra încă o (scurtă) perioadă acest nivel de indexare de 40 la sută, cum se va putea rezista cu acele pensii/salarii și în ce condiții?

— nu apare ca normală întrebarea ce este în mîntea a sute și sute de mii de oameni: ce înseamnă reforma cu adevărat? Dacă într-adevăr ceea ce trăim noi acum e reforma, atunci asta înseamnă — și pentru cît timp — un program de scădere continuă a nivelului de trai, de pauperizare forțată a unor mari categorii sociale?

Nu este deloc o întrebare retorică: dacă veți cobori în stradă o veți auzi și veți înțelege că este expresia unei profunde îngrijorări față de nivelul de trai în continuă scădere al salariaților.

De altfel, una dintre cele mai dramatice evidențe ale societății românești, alături de această din ce în ce mai puțin posibilă corelare venituri/prețuri, este apariția fenomenului șomajului mascat. Acesta se produce de mai mult timp în foarte multe unități industriale, precum și în alte unități mai ales din sectorul fost „bugetar” prin plata parțială a salariului tarifar (se poate vorbi des-

pre o medie de 60—70 la sută din salariul nominal). Presupunînd că vom indexa acest sub-salariu (expresia reală a puterii de plată a instituției respective) și atunci ce vom mai obține? Și dacă vom obține o cifră ridicolă, cui folosește?

Acestul fenomen i se mai adaugă un altul ce a afectat largi categorii de personal muncitor: așa numitele concedii fără plată, concedii la cerere, în realitate concedii planificate sistematic (pe sistemul o lună din trei, două luni din șase), astfel încît două salarii nominale să ajungă în realitate la nivelul a 66 la sută din retribuția pe trei luni.

De ce s-a procedat așa? De ce se „așază” oameni cu pregătire superioară pe funcții cu salarizare mică? Foarte simplu: nu există bani pentru plata salariilor. Simplu, tragic și adevărat.

Iar existența acestui șomaj mascat duce la seria de inadvertențe ce apar în analizele oficiale asupra fenomenului șomajului. Este adevărat, oficial vorbind, numărul șomerilor depășește cu puțin cifra de 100.000, dar la aceasta se adaugă alte sute de mii care nu au mai lucrat pînă acum, lor trebuind să le mai adăugăm pe cei care revin în zona activă pentru că pensia nu le ajunge pentru o minimă supraviețuire...

Și, subsumînd toate aceste fenomene care, la limită, ar putea fi definite drept consecințele unui proces de reformă extrem de sever, se mai adaugă un alt fenomen, cel mai grav prin consecințe care, de data aceasta, se întoarce împotriva reformei în sine: prin efectul reformei, marea privatizare va duce în mod obiectiv la eliberarea forțată a unui mare număr de oameni din actualul sistem de producție. Există o estimare, măcar aproximativă, a acestui număr de noi șomeri?

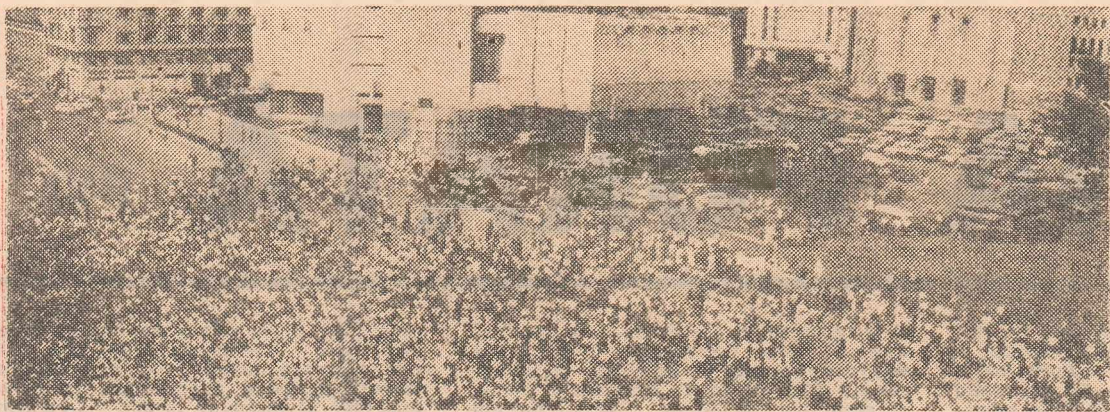
Atunci cînd analizăm situația reală a societății românești, nu trebuie să uităm nici un moment că acum sîntem confrunțați cu „efectul demografic Ceausescu” adică cu familia (de obicei dintre cele mai să-

race, cele care atunci nu au putut plăti prețul exorbitant al unui chiu-retaj) ceea ce produce în realitate un număr absolut impresionant de cazuri în care există două salarii mici sau medii pentru doi-trei-patru copii. Și, așa cum știți, în toate aceste cazuri trebuie să adăugăm — pentru acest tip de familii, încă, cel puțin doi sau trei membri aparținînd celei mai defavorizate dintre categorii: pensionarii...

Indexarea la care ne-am referit reprezintă, indiscutabil, expresia celor mai bune intenții, dar și — în situația pe care am descris-o pînă acum, un mod de a masca o situație ce este pe cale să devină catastrofală la nivelul individului. Ea putînd să ducă la o și mai accentuată accentuare a subnutriției cronice moștenite din anii „epocii de aur”, la o nouă scădere a stării de sănătate, la mărirea exponențială a dificultăților cu care se confruntă vîrsta a treia, la o nouă și mărșă scădere a natalității, la un nou loc fruntas pe scara europeană a morbidității și mortalității. Consecințele sînt previzibile și enumerable: violență și corupție, recrudescență a infracționalității, delincvenței juvenile, emigrația valorilor, accentuarea conflictelor sociale datorită inevitabilelor explozii de intoleranță.

Asistăm, deci, nu la efecte controlate ale reformei, ci la pierderea de sub control a unui proces cu grave implicații sociale. Nu cred că este vorba, acum, de a ști cînd și va asuma responsabilitatea experimentelor ratate ale reformei guvernului actual ci, rapid și înțelept, de a schimba sensul acestui drum. Dacă decizia este în final, una de natură politică, gîndirea rațională trebuie să fie cea a unui economist. Atenție, nu a unui specialist în economie politică (marxistă), ci a unui om care să coordoneze gîndirea unui expert în management economic internațional. Nu numai credibilitatea reformei românești depinde de acest lucru, dar și supraviețuirea însăși a reformei. A celei reale, a celei necesare.

LUCIAN CORNESCU
Președintele
Partidului Social Democrat
Tradițional

Cît costă țarcul din Piața Universității?

După manifestațiile care, așa cum se poate crede, vor fi înspăimîntat Puterea neocomunistă de azi, în urma GOLANIADEI, „organele de stat” au decis închiderea într-un „țarc” a „zonei libere de neocomunism”. Ca să știe fiecare mai bine, pesemne, în ce zonă se află. Așa s-a născut gardul (ruginos, după părerea noastră) din fața Teatrului Național, Intercontinentalului, Universității și Institutului de Arhitectură „Ion Mincu”. Un gard care este, mai înainte de toate, fructul unei minți bolnave, deoarece este **nefuncțional**: la condițiile de trafic pe care le impune extrem de congestionată „arteră Magheru”, în cazul unei avarii, mașina nu poate ieși (n-are pe unde) din zona supraaglomerată, astupind astfel și calea celorlalte. În caz de accident, îngreuiază posibilitatea oamenilor de a sări în ajutor accidentatului. Pe deasupra, încurcă și accesul persoanelor în bulevard, la mașinile care cir-

culă pe acolo (taxiuri, maxi-taxi, autobuze etc.). Și citeți mai cîte! Dar să vedem de unde pornesc demersurile pentru construcția acestui țarc buclucaș.

Sistematizarea continuă!

Ideea „genială” a avut drept prim scop, de bună seamă aici nu ne înșelăm, sufocarea mișcărilor de stradă și împiedicarea ocupării zonei din Piața Universității și a altor artere din preajmă de manifestații nemulțumite de actualul regim. Cine este beneficiarul acestei „investiții”? Din dosarul care prevede construcția, reiese că nimeni altcineva decît Direcția Domeniului Public, din cadrul Primăriei Capitalei. După cum se poate constata din același faimos dosar nr. 22.100, subintitulat sugestiv și misterios (deopotrivă) „PIAȚA UNIVERSITĂȚII”. După cum știm de la un funcționar din cadrul primăriei,

ordinul a fost dat de pe vremea (incă) a fostului primar, Ștefan Ciurel. Constructorul care solicită decontarea acestui țarc vopsit în verde, bun numai pentru a ține patrupezele atinse de streche la un loc, este I.C.M.C.C. București. Sistemul aproape convins că și pentru finanțarea acestui proiect a fost folosit tot contul LIBERTATEA. Dar să începem cu începutul. Reproducăm, dintr-o notă a Direcției Domeniului Public, prin care se supune problema în cauză „atenției I.P. București”: „În vederea realizării sistematizării zonelor din jurul viitoarelor obiective, cit și a menținerii lucrărilor anterioare pentru monumente, vă rugăm să prindeți în valorile pentru execuție și aceste lucrări — (execuție gard, jardiniere), valori ce se ridică la circa un milion de lei” (nota este datată 08.II.1990 și poartă numărul de înregistrare 27.980).

Jocul de-a jardinierele

Iată, deci, că sistematizarea continuă cu succes și în zilele noastre! Și pentru ca să nu credem cumva că ne-am înșelat, într-o altă notă a Direcției Domeniului Public, cu numărul de ieșire 28.735, din 21.II.1990, tot către I.P.B., se specifică, încă o dată clar, cu lux de amănunte, spunându-ni-se și cit costă gardul: „Pentru amplasarea și realizarea în zona centrală a unor monumente comemorative în cinstea evenimentelor revoluționare din decembrie 1989, precum și a sistematizării zonelor din jurul viitoarelor obiective, în privința execuției gard, vă ajutăm la cunoștință că gardul împrejurător de la Universitate valorează 173.103 lei”.

Însă această povestire frizând science-fiction-ul nu se oprește aici. Cuiva i-a mai venit ideea de a mai așeza pe gardul de la Piața Universității și niște jardiniere. Despre care vedem că și ele costă destul de piperat: 1.053 de lei bucata. Acesta a fost prețul inițial, deoarece, după cum sîntem informați, ele au ajuns să coste mai mult. Tot în nota pe care am citat-o mai sus, găsim și precizările următoare: „În ceea ce privește jardinierele, ele vor fi executate de A.C.M. 7 și costă 1.053 lei bucata. A.C.M. 7 vă transmite la cerere documentația și calculul pe care l-au făcut dinșii pentru execuția lucrărilor ce le-au fost comandate.”

Cunoșcînd că în momentul lansării comenzilor se gîndiseră a se executa 170 de bucăți, valoarea jardinierelelor va fi de 1.053 X 170 = 179.010 lei”.

Cine achită „consumația”?

Dar jocul „de-a jardinierele” nu se oprește aici. La dosar mai apare o notă datată mai recent

(13.02.1991) și în care se specifică: „Pentru jardinierele de la Piața Universității se plătesc 250.000 de lei, conform cu situația semnată (prezentată) de A.C.M. 7 la data execuției, semnată de: Ciubotaru Cicerone, Spiridon Dumitru și Marin Maria”. Să facem, atunci, o recapitulare finală. În nota Direcției Domeniului Public se mai cuprinde: „În total, lucrările de împrejurare a zonelor costă 173.103 lei (gardul) + 179.010 lei (jardiniere) = 352.113 lei”.

Suma este, totuși, surprinzător, tăiată, iar alături apare o recalcule: 173.103 + 249.600 = 422.703 lei. Care este costul total. Acum puteți judeca și dumneavoastră cu propriile dumneavoastră capete. De ce această scumpire? Se vor fi scumpit materialele retroactiv? (!) În afară de asta, un funcționar îmi spunea, neoficial, că s-au făcut, de fapt, mai multe jardiniere decît erau de trebuință. Deci, pe hirtie, totuși, costul total al „distracției” ajunge la 423.000 de lei.

Și dacă tot ne încăpăținăm să vedem din care pungă sînt plătiți acești bani ce ating suma de jumătate de milion, să vedem ce urmează după aceste cifre, în dosarul nostru: „...valoare ce vă rugăm să o prindeți alături de valorile monumentului, pentru a putea fi finanțate și plătite. Lucrările sînt efectuate”. Urmează două semnături: „șef serviciu Drumuri, ing. Horia Hristu” și „Director, ing. Raicu Gh.”. Deci, banii se plătesc din buzunarul nostru, al tuturor, și, mai ales, al răniților Revoluției, cărora li se cuvine, în primul rînd, contul LIBERTATEA. Ca și cum ne-am înfărcat singuri, cu banii noștri, acolo unde ni-l locul. Frumoașă „lucrătură”, nu?

MIHAIL GALĂȚANU
Fotografii de SILVIU STAN

ION RAȚIU ÎMPOTRIVA MINISTERULUI DE INTERNE

Așa cum am promis, revenim la ancheta **DOLARIILOR RAȚIU**, publicată în revista noastră nr. 32 din 7 august a.c. A avut loc o nouă înfățișare la dosarul 4.270/1990. Cum era de așteptat, o nouă amirare! A cita, oare? Pe motive absolut aleatorii, Curtea Supremă de Justiție a „transferat” acest dosar buclucaș de la Tribunalul militar București la Judecătoria Sectorului 1 București. Ce element nou a survenit pentru ca instanța supremă să ia o atare decizie? Toate la timpul potrivit.

În ancheta noastră anterioară subliniam, cu oarecare amărăciune, că tot ce i s-a întimplat și i se întimplă dlui Ion Rațiu s-a întimplat și se întimplă, totuși, unuia dintre cei trei candidați la președinția țării! Dacă unui posibil președinte i se întimplă în instanța noastră așa ceva, să nu ne mire ce ni se poate întimpla nouă, muritorilor de rînd. La apelul nominal se prezintă vajnicul miner, Danciu Petre, din Valea Jiului, precum și cei doi ofițeri din cadrul M.I., Nicolae Ion și Corneliu Dumitrescu, respectiv pe amărîtul de miner Danciu Petru (primii aflați în detenție la Jilava, iar ultimul în arestul poliției). De ce această separațiune de „oștire”? Doar au făptuit împreună furtisagul și dezastrul mobilier; doar și-au împărțit frățește verzisorii dolari?!

O noutate la orizontul instanței de fond. Doi martori noi: Sisu Ioan și Gîrlășteanu Liviu. Au lipsit și de data asta unii martori care probabil că ar fi

avut un cuvînt de spus: Tecuceanu Gheorghe și Calapod Florin.

Doi ofițeri superiori și un purtător de lămpă

Care este nodul gordian al spinoasei probleme? Dl. Rațiu nu i-a transpus în instanță pe cei doi ofițeri de la M.I., Nicolae Ion și Corneliu Dumitrescu, respectiv pe amărîtul de miner Danciu Petru (primii aflați în detenție la Jilava, iar ultimul în arestul poliției). De ce această separațiune de „oștire”? Doar au făptuit împreună furtisagul și dezastrul mobilier; doar și-au împărțit frățește verzisorii dolari?!

Dl. Rațiu a transpus în instanță Ministerul de Interne! Punct și de la capăt. Că acelor doi ofițeri amintiți le-au zburat de galoanele pînă la Poșta Puișor, vorba vine, este o altă problemă. Că se află în stare de arest, iar este o altă problemă. Buba se află însă în altă parte.

Faptele celor trei împrișnăți sînt cunoscute de-a-fir-a-păr. Acum se discută, cu acuitate vădită, calitatea procesurii a M.I.

Curios, nu? Purtătorul de cuvînt al M.I., respectiv consilierul juridic Voinea C., invocă un motiv care nu stă defel în picioare. Dl. consilier invocă motivul că nu s-a ținut cont de hotărîrea luată inițial de Tribunalul militar, în sensul scoaterii Ministerului de Interne din cauză. Culmea tuturor culmilor. Ca și cum cei doi ofițeri amintiți anterior ar fi lucrat la o gogoserie, iar nu la M.I. Elementare cunoștințe în domeniu îți trebuie pentru a te dumiri, de pildă, că un colonel nu execută ordinele de capul lui, ci la ordinul (de regulă, scris) ori verbal al superiorilor. Cine a dat aceste ordine bestiale de maltratare a studenților, de molestare a opoziției, de devastare a sediilor partidelor de opoziție și a unei anumite părți a presei, — acum se cunoaște! Doar s-a și mulțumit în mod prezidențial pentru isprava lor!

Rolul procurorului în instanță se cunoaște, de regulă, dar în cazul de față, în mod nu tocmai paradoxal, solicită scoaterea M.I. din cauză și lăsarea doar a celor doi căzuși. Deci, reprezentantul procuraturii apreciază excepția invocată de reprezentantul M.I., în sensul că nu are ca-

litate procesuală! (? !). Nu intrăm în detalii, dar chiar reprezentantul procuraturii ar fi fost acela care ar fi trebuit să pună degetul pe rană. Dacă avem însă în vedere procesele „terorizantilor”, ale vinovaților din București, Timișoara și Tg. Mureș — să dăm doar aceste exemple —, roata morții se învîrtește și duce la vale prestigiul și așa sifonat al justiției și procuraturii naționale după evenimentele din decembrie 1989.

Bulimia noastră post-revoluționară

Dacă înainte vreme se vorbea mult și justificat despre ingerințele fostei puteri comuniste în instanță, dacă pentru doi știuleți un țaran făcea pirnaie, iar un „șef” pentru o delapidare de câteva milioane reușea să scape după un singur telefon, am nădărdit că lucrurile se vor schimba simțitor. Ne-am înșelat, ca în multe privințe, de altfel. Concret vorbind, în cazul de față, cei doi inculpați, I. Nicolae și C. Dumitrescu, au fost, în prima fază a derulării faptelor (mineriada cu pricina), lucrători activi ai M.I. Este cit se poate de limpede că se aflau în exerciciul funcției, cum se spune în limbajul lor specific. Prin urmare, au spart casa și mobila lui Ion Rațiu, de n-a rămas, cum spune un martor, picior de scaun întreg. Pe deasupra, i-au furat și banii omului. În zadar se marșează pe două faze ale infracțiunii penale. Nu există decît una singură. În urma căror fapte cei trei sînt vinovați penai și vor răspunde pentru faptele lor.

Președinta completului ar fi trebuit să observe acel aspect care este la mîntea cocoșului. Nu dăm sfaturi instanței și nici plăcere deosebită nu ne face să ne băgăm într-un atare proces, care se amină de 1 an și 3 luni. Deci, în nici o instanță dintr-o țară civilizată nu se poate întimpla așa ceva. Faptul că în a doua fază, mult discutată, cei doi au fost degradați militar, nu schimbă natura problemei, dimpotrivă, amplifică circumstanțele agravante ale M.I. Ce și-or fi zis oamenii de influență și de învîrteală obscură? Gata, le-am zburat epoletii, acum procesul se transferă de la o instanță militară la una civilă. Îi scăpăm pe băieți; basma curată ies ortomanii...

Un moment de luciditate

În mod cu totul și cu totul incredibil, într-un moment de absolută luciditate, instanța de

fond respinge ca neîntemeiată cererea reprezentantului M.I. Dacă Tribunalul militar și-a declinat competența, iar este la mîntea cocoșului că orice măsură ar fi fost luată anterior nu are relevanță juridică. Mai concret, în cazul de față (măsura luată la termenul anterior fiind cu caracter interlocutoriu!). Tribunalul militar nu a scos în mod expres Ministerul de Interne din cauză și din culpă, din calitatea sa procesuală, mai exact! Așadar, în nici un chip nu se poate ține cont de hotărîrile anterioare ale instanței (militare), care și-a declinat competențele. Și, mai precis: Curtea Supremă de Justiție a „transferat” acest caz dubios și neavenit, din rațiunile care ne scapă.

Ce se întimplă însă la instanța civilă? De ce aceste tergiversări nejustificate, cînd lucrurile sînt clare ca lumina zilei în plină vară, chiar dacă al nostru cer național a fost cam înnoțat în vara pe trecut? Sînt chemați alți și alți martori. Pentru ce? Ce să spună în plus? Probabil că numiții Nicolae Ion și Corneliu Dumitrescu au picat în groapa săpată de alții și trebuie că cineva dorește să-i salveze. Avocații celor doi cer amănunte suplimentare, care n-au însă nici o relevanță. Sînt aspecte minore și colaterale. Începe, la urma urmei, să ne înterezeze un alt aspect, credem fundamental în cazul în speță: dacă la restaurantul „Miorița” din București, la „festivalul” oficial și la împărțirea prăzii, a fost ori nu prezent și colonelul Tache!?

Apoi lucrurile se vor lega și vom vedea că „băieții” n-au acționat cum i-a tăiat capul. Reprezentantul procuraturii pune concluzii de aminare a cauzei? ? ? Ați ghicit: în vederea audierii altor martori. Iar ați ghicit: cu osebire din cadrul M.I. Se vede de la o postă că procesul e cusut cu fir de borangic murdar; în zadar se încearcă să se dea la spălat. Lucrurile murdăresc ies oricum la iveală, mai devreme sau mai tîrziu. Promitem să vă ținem pe mai departe la curent. Nu înainte însă de a încheia, cu acel gust amar, nedorit, care te cuprinde într-o atare șmechereală ce îmbracă haina unui proces penal sui-generis.

Iar dacă unui candidat la președinția țării i se întimplă așa ceva, nouă, stîmfați cititori, muritorilor de rînd, ni se poate întimpla orice. Absolut orice! Întrebarea este: pînă cînd?

DORIN SĂLĂJAN

REVOLUȚIA FURATĂ (IV)

„AM RĂMAS SURPRINS CĂ S-A NUMIT UN PRIM-MINISTRU FĂRĂ SĂ FIM ÎNTEBAȚI !”

„Mi-a revenit sarcina să prezint Actul Constitutiv al NOII PUTERI, care a fost discutat pe capitole. Cel mai mult s-a insistat asupra modalităților de alcătuire a Guvernului și a raporturilor cu organul Puterii. Mircea Dinescu, care a fost foarte activ pe parcursul întregii sesiuni, și-a manifestat nemulțumirea cu privire la numirile în funcții ce avuseseră deja loc cu o zi înainte, întrebând cine este primul-ministru, deoarece oamenii nu au auzit nimic despre dînsul. În același sens s-au pronunțat și alți vorbitori, cerînd ca NOUA PUTERE să nu fie SIMBOLICĂ, ci EFECTIVĂ. Mai mult, ei au declarat că s-au saturat să vadă că cele mai înalte funcții sînt acordate în mod arbitrar de unul sau doi indivizi. „Cuplul Ceaușescu ne-a arătat destul de limpede ce este rău să se facă.” „Trebuie ca noua putere să acționeze democratic și să se debaraseze de practicile trecutului!” „Noi nu vrem să fim puși în fața unor decizii deja luate, pe care să le aprobăm mecanic!” — susțineau participanții la dis-

cuție. În ultima parte a sesiunii, s-a insistat asupra organizării proprii activități a Consiliului. S-a propus ca sesiunile NOII PUTERI să fie convocate la intervale cât mai scurte de timp, așa încît măsurile legislative de însemnătate majoră să fie examinate în PLEN...”

Era, cred, pentru prima dată după ani de totalitarism cînd se discuta atît de liber și atît de puțin formal. Semnalele transmise de sesiune noilor lideri erau clare: „să se pună capăt măsurilor sectare!” „Consiliul să fie permanent și efectiv consultat!” „Să nu fie preluate practicile anterioare ale folosirii puterii legislative doar pentru confirmarea sau aprobarea unor măsuri adoptate de unele persoane!”

Cu toate că atmosfera în care au avut loc dezbaterile a fost una de cooperare și nu de confruntare, se putea observa nemulțumirea numirii în funcții atît de importante, cum era aceea de prim-ministru al țării.

Ion Iliescu a mulțumit pentru propunerile și sugestiile făcute, promițînd că va ține seama de ele în activitatea viitoare...

„În zilele următoare, aveam să ne convingem, însă, că promisiunile făcute atunci au rămas SIMPLE promisiuni. Începînd de-a doua zi s-au făcut nu mîri în conducerea unor ministere importante, numiri cu privire la care nu

lista membrilor Consiliului nu fuseseră aleși de vreo organizație politică sau obștească — cum se precizase în Comunicatul FSN de la 22 Decembrie 1989 — ci erau pur și simplu înscrși de Ion Iliescu. Me o da ni s-a părut mai mult decît nedemocratică, motiv pentru care am stăruit ca orice completare a componenței Consiliului să se facă prin alegeri, în primul rînd, din rîndul revoluționarilor. În acest scop, am convocat tinerii care au făcut parte din Comandament și le-am propus să-și aleagă reprezentanții. Toate propunerile au fost făcute spontan de tineri. Fiecare propunere a fost pusă în discuția colectivului și apoi aprobată prin ridicare de mîini. Așa au fost aleși 17 noi membri ai Frontului Salvării Naționale. Toți noii aleși au fost participanți direcți la Revoluție. Ceea ce avea să mă surprindă, însă, a fost faptul că noli aleși n-au fost convocați la prima sesiune a Consiliului de la începutul lunii ianuarie 1990. Exprimîndu-mi nedumerirea, Ion Iliescu mi-a spus că „va mai trebui să discutăm asupra acestor membri”. Ulterior, am sesizat unele rezerve cu privire la acceptarea lor, în timp ce lista continua să se completeze cu oameni care nu luaseră parte la Revoluție și nici nu fuseseră aleși de vreun colectiv anume. Acest fapt a fost sesizat și de tinerii de la Comandamentul revoluțio-

constituiți și de a veghea la împlinirea idealurilor Revoluției. „Bine, dar asta este misiunea noastră!” — mi-a replicat dînsul. „Oricum, deocamdată, cred că este bine să facem ce propui!” — a conchis Ion Iliescu.

...A doua zi am luat din nou contact cu tinerii din Piața Revoluției. Cei mai mulți veniseră acolo la 21 Decembrie și nu mai plecaseră acasă. Ei participaseră efectiv la evoluția evenimentelor, fiind actorii principali în confruntările cu cei care apărau tirania. În acele zile și nopți de groază le vorbisem de mai multe ori și, de fiecare dată, fusesem îmbărbătați de hotărîrea cu care ei se dedicaseră victoriei Revoluției. Mulți erau sumari îmbrăcați, încălzindu-se la focurile ce le improvisaseră în imensa Piață...

Acești tineri minunați au avut un rol decisiv în zdrobirea atacului terorist din noaptea de 23 spre 24 Decembrie împotriva Comandamentului tinerilor revoluționari... după ce, în seara de 23 Decembrie, fuseseră incendiate Biblioteca Centrală Universitară și clădirea Kretzulescu, unde se aflau dovezi importante ale activității SECRETE ale aparatului represiv — așa după cum rezulta din mai multe informații furnizate în acele momente dramatice — în jurul orei 2,00 noaptea s-a pus la cale o acțiune de commando care viza eliminarea Comandamentului Revoluționar al tinerilor din bălălia ce se dădea atunci între forțele totalitare și forțele democratice... Cu toate că acești tineri fuseseră abandonați, tancurile și TAB-urile fiind retrase din jurul Pieței Palatului și al clădirii fostului Comitet Central (cu toate eforturile făcute după eveniment, n-am putut afla cine dăduse un asemenea ORDIN incalificabil), ei n-au părăsit PIATA. Unii au fost uciși, alții au fost răniți, dar ceilalți au rămas pe poziții...

...Eu — care trăisem acele evenimente tragice împreună cu ei, avînd convingerea că eram în prezența unui ACT DE TRADARE și că se urmărea asasinarea noastră — aveam să afl, în aceea dimineață de 28 Decembrie, cu ce eroism incredibil au înfruntat tinerii din Piață acea acțiune criminală. Victor Mihai, venit în noaptea de 21 spre 22 Decembrie în Piața Universității din București și, apoi, rămînînd în Piața Palatului, după fuga tiranilor, mi-a relatat fapte demne de o adevărată istorie a EROILOR NEAMULUI... Avea 21 de ani. Era lăcătuș. Rămăsese orfan de tată încă de la 15 ani cînd fusese nevoit să muncească pentru a-și ajuta mama și cei patru frați ai săi. În ultimii ani, Victor vedea tot mai multă suferință în jurul său. Toți șiau că vina este numai a sistemului comunist și a celor doi tirani... Cînd i-a auzit pe oameni huiindu-l pe Ceaușescu a plecat numai în canadana lui ponosită la București cu imensa speranță în suflet de a obține LIBERTATEA. Nu-i era frică... De altfel, mulți strigau acolo, lîngă Intercontinental, la 21 Decembrie „Vom muri și vom fi liberi!” „La început m-am înfiorat” — mi-a mărturisit Victor. „Nu voiam să mor. Mama și cei patru frațiori aveau nevoie de mine. De asemenea, Loredana — o colegă matrișă, care mă iubea și cu care voiam să mă căsătoresc. Ea nici nu șia că sînt aici!” — îmi spusese dînsul. „Da, trebuia să trăiesc! Dar nu mai voiam să trăiesc în mizeria materială și morală în care ne aruncase tirania comunistă. Aveam nevoie de libertate ca de APA și de AER. Nu mai suportam umilințele! De aceea am început să strig și cu eu ei: „Vom muri și vom fi liberi!” Mulți strigau cu noi. Aceste cuvinte aveau un efect MAGIC asupra noastră. Nu ne mai era FRICA. Nu ne mai feream. Îl înfruntam pe cei din fața noastră cu minile goale. Ei aveau arme. Aveau mașini. Aveau tancuri. Noi nu aveam nimic din toate astea. Aveam, însă, dreptate!... Cînd am venit în Piața Palatului eram siguri că am învins. Cea mai mare bucurie am simțit-o cînd am adoptat Platforma — Program și am înțeles că sosise timpul să ne hotărîm singuri soarta într-un Forum Cetățenesc... După euforia din primul moment, au curs din nou gloanțele. Mulți au murit în jurul meu. Dar, cel mai greu a fost în acea NOAPTE DE POMINĂ de 23 spre 24 Decembrie... După ce au făcut scrum Biblioteca Universitară și Clădirea Kretzulescu a ars în cea mai mare parte, ne-a venit nouă rîndul... Știți, noi dormeam pe jos în Piață pe rînd, în jurul focurilor pe care le aprinsesem... La orele 1,00, mi-a venit mie rîndul să fac de gardă. Mii, zeci de mii de tineri erau în Piață. Erau fericiti că luptam împreună cu ei. E, cînd, în seara de 22 Decembrie veniseră TAB-urile și tancurile de la Armată — ne simțeam în siguranță. Mai mult, în dimineața zilei de 23 Decembrie, unități ale Ministerului de Interne s-au alăturat celor ale Armatei. Simțeam că balanța înclină de partea Revoluției...

cutie. Am precizat că executivul trebuie să dea seama în fața organismelor PUTERII cu privire la activitatea desfășurată și am fost de acord ca numirile în cele mai înalte funcții de stat să nu se facă de persoane, ci de întregul Consiliu...

DL Ion Iliescu a insistat asupra faptului că ne găsim într-o perioadă de tranziție și că orice numire în funcție are NUMAI un caracter provizoriu. Dînsul a înfățișat dificultățile practice ale numirii fiecărui ministru de către Organul Puterii în plenul său, mai ales că unii din membrii Consiliului nu cunosc anumite personalități din domeniul tehnic. Apoi, Ion Iliescu a stăruit asupra calităților personale și asupra pregătirii profesionale ale lui Petre Roman, apreciînd că ar trebui să fie confirmat în calitate de prim-ministru...

Și după cuvîntul și explicațiile lui Ion Iliescu, membrii au cerut să fie consultați efectiv și nu formal. „Vrem să știm cine conduce un sector sau chiar o ramură a activității economice, sociale sau culturale!” „Cei propuși, să vină în fața Consiliului să-și prezinte programul și, apoi, să raporteze cum și-l îndeplinesc!” — insistau ei. „Am merita să avem în fruntea Ministerului Culturii sau Ministerului Învățămîntului oameni cu prestigiu, care să ne facă cinste, nu cum s-a întîmplat sub dictatură!” — au precizat Mircea Dinescu și Andrei Pleșu. În legătură cu situația jalnică din aceste domenii, au făcut sublinieri și observații critice mai mulți membri ai Consiliului. La un moment dat, s-a propus ca Andrei Pleșu să îndeplinească funcția de ministru al culturii, iar Mihai Șora de ministru al învățămîntului. Atît Andrei Pleșu, cît și Mihai Șora se remarcaseră prin curajul cu care se ridicaseră împotriva unor măsuri arbitrare din timpul tiraniei. Împreună cu alți membri ai Consiliului, am susținut ambele propuneri...

numai Consiliul — ca organ al puterii, nu era consultat, dar nici măcar Biroul Executiv al acestuia, ceea ce a atras mai multe observații critice. La o sedință a Biroului Executiv, dl. Silviu Brucan a declarat că „practicile președintelui și primului ministru sînt greșite”. „Ne găsim în aceeași postură în care ne pune Ceaușescu.” „Aflăm de la televizor cine conduce unul sau altul din ministerele țării!” Ion Iliescu a motivat numirile respective prin cerințe practice imediate, iar Petre Roman a susținut că, în calitate de prim-ministru are nu numai dreptul, ci și obligația să-și alcătuiască echipa guvernamentală pe care o consideră cea mai potrivită. Le-am atras atenția că, cerîndu-ne să ne consulte, noi nu le îngrădim drepturile lor, ci NI LE AFIRMAM pe ale noastre...

Dar și după acele observații critice, soluțiile organizatorice erau rezervate domnilor Iliescu și Roman. Rareori eram puși în temă cu o măsură preconizată. De regulă, aflam despre ea după ce se adoptase deja. Argumentul care se folosea în justificarea acestor practici era PROVIZORATUL, complexitatea și particularitățile momentului etc. Ceea ce constatam noi, alți membri ai organismelor puterii, era caracterul lor nedemocratic și, în unele cazuri, arbitrar...

Am discutat de cîteva ori cu Ion Iliescu această problemă. De fiecare dată, însă îmi spunea că atunci cînd tranziția va fi depășită, lucrurile vor intra în NORMAL, iar regulile democratice se vor respecta cu rigurozitate...

...Nici la reuniunea de lucru din dimineața zilei de 27 decembrie și nici la sesiunea în plen a Consiliului Frontului Salvării Naționale n-au fost invitați mai mulți revoluționari. Am constatat chiar că între participanți și-au făcut apariția persoane care n-aveau nici o legătură cu Revoluția Română. Cei adăugați pe

nar. O listă cu tăieturi și adăugiri efectuate de Ion Iliescu a început să circule. Oamenii erau revoltați. Au început să se exprime proteste. Cel mai nedreptățit se simțeau tinerii revoluționari...

Se pare, însă, că ei erau nedoriți. Uneori aveam impresia că și discuția despre acești tineri deranja. La început se trecea ușor peste acest subiect, pentru ca, mai apoi, să constat o vădită iritare ori de cîte ori se revenea la el.

Treptat, aveam să mă conving că nu atrăgea, ci eliminarea acestor luptători era principala preocupare a noilor lideri...

„E TIMPUL CA TINERII SĂ PLECE ACASĂ ! REVOLUȚIA S-A TERMINAT !”...

...Abia în seara zilei de 27 Decembrie, după sesiunea în Plen a Consiliului Frontului Salvării Naționale, am reușit să discut cu Ion Iliescu problemele ridicate de tinerii revoluționari de la Comandamentul din sediul fostului Comitet Central. I-am relatat starea lor de spirit, precum și observațiile critice pe care le-au făcut, insistînd asupra preocupării lor că vechile structuri comuniste ar putea să revină. Totodată, i-am informat că tinerii califică drept un fapt grav încercarea unor comandanți militari de a-i îndepărta CU FORȚA din sediul Comandamentului revoluționar, comunicîndu-i hotărîrea lor de a NU PARASI Revoluția pînă nu se vor convinge că obiectivele aprobate la 22 Decembrie se realizează efectiv și nu asistăm la o revenire a vechiului regim. Ion Iliescu a ascultat cu atenție relatările mele, iar la sfîrșit m-a întrebat ce propun. Mai întîi, i-am propus să se renunțe la folosirea unor metode militare în relațiile cu ei. Apoi, i-am sugerat să acceptăm și să respectăm decizia lor de a rămîne

Alegerile bat la ușă

Fotografii de IONEL PUICĂ

Apelul lansat de revista Flacăra spre instituții, întreprinderi pentru a veni în sprijinul celor rămași fără loc de muncă, iată, nu a rămas fără ecou. Primim din partea sucursalei „Energoconstrucția” — București, str. Pogoanele, nr. 1-3, sector 4, următorul anunț:

Către redacția Flacăra,
„ENERGOCONSTRUCȚIA” S.A. București angajează de urgență:

- personal cu ferate uzinale cu școlarizare gradul I, II și III M.C.;
- gestionari-șefi depozite, în condițiile legii;
- muncitori necalificați, vîrsta max. 35 ani. Relații la telefon: 85 73 60 / 36; 86 32 90.

Plata se efectuează cu CEC sau numerar.
Găzduim, în continuare, în pagina noastră anunțuri similare fără a percepe vreo taxă.

Stimate domnule Arion,

Organizația noastră (Frontul Național Unit al Exilului din Canada și America), cifră la aproximativ 10.000 de membri, aflînd că la ora actuală, în România, revista Flacăra este cîntărită ca fiind cea mai reușită apariție în limba română și editată de personal competent profesional, ne-a suscitat curiozitatea și dorim să intrăm în posesia citirii exemplarelor deosebite majoritatea membrilor noștri ar dori să se aboneze cu încredere.

Președintele organizației
VIRGIL BĂDULESCU

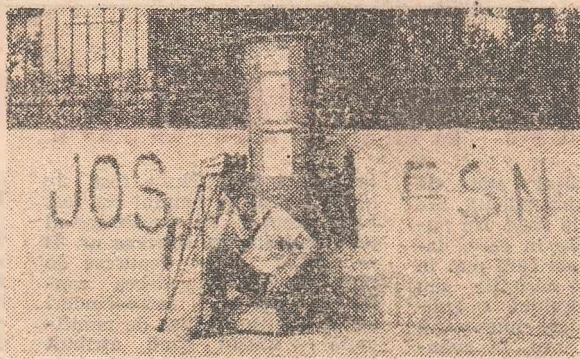
N.R. Mulțumindu-vă pentru aprecierile dv., vă vom satisface dorința trimițându-vă revista noastră, însoțită de fratește salutări.

Nici rezerva nu se lasă!

No bucură faptul că articolul „Misterul rachetei din Militari”, publicat

în nr. 32/1991 al revistei noastre a reușit să suscite un viu interes în rândurile cititorilor. Cea mai semnificativă (și absolut pertinentă) tentativă de dezlegare pe cont propriu a misterului în speță ne-a parvenit la redacție prin intermediul scrisorii expediate de dl. lt. maj. (r) Ion Marin din Birlad, actualmente arti-

O luptă-i viață...

lerist în rezervă. Grăție instruirii de specialitate și cunoștințelor domeniului, precum și coerenței logice a majorității supozițiilor formulate, am avut plăcuta surpriză să

desprindem din rîndurile remise explicații foarte apropiate de cele oferite de către M.Ap.N. în nr. 33/1991 al revistei cu privire la cazul respectiv.

D-le Ion Marin, regretăm că nu am avut inspirația de a iniția un concurs de rezolvare a enigmei; ați fi cîștigat de-așat! (C.P.).

Domnule Redactor șef,

Mă numesc Sasu Ion, sînt din orașul Azuga, str. Teilor, nr. 30, jud. Prahova și vă aduc la cunoștință, pentru a scrie la „Flacăra”, o întâmplare pe care eu o numesc „Vagoanele fantomă”.

În ziua de 7 martie 1991, după ce mi-am cumpărat un bilet de la agenția din Predeal, am plecat spre Oradea cu acceleratul 422.

Aveam vagonul 14, locul 21. În gară, însă, a intervenit marea surpriză. Cînd a sosit trenul pe peron, în loc de 15 vagoane cit trebuiau să fie atașate la tren, erau numai 12. Durerea cea mare din acest moment a început, căci certurile între călători s-au ținut lanț. Înghesuială cit cuprinde copiii dormind pe culor etc. În tot acest vacarm mi-a fost imposibil să-l găsesc pe controlor sau pe conductor.

Pînă și eu o întrebare: De ce domnii de la C.F.R. mai fac greve și cer salarii mari? De ce nu fac greve pentru noi, călătorii? Poate ați aflat și dumneavoastră, un bilet Predeal-Oradea, cls. I, costă acum 420 lei, nu 190 cit costa acum cîteva luni. Sper ca pe

de 10-15 ani și avînd pe deasupra și trei-patru copii de întreținut, după ce se vor termina cele șase luni, respectiv nouă luni, timp în care beneficiem de ajutorul social?

Doresc să știți că noi, cei care vă adresăm aceste întrebări sîntem tineri între 24-35 de ani, care, deși disperați de situația în care ne găsim nu putem fi acuzați de rea credință dacă vă povestim ce zice lumea: că era mai bine înainte, nu erau prețurile așa de piperate, nu era banditismul chiar așa pe față. Să vă spun drept, omul nu mai știe dacă mîine își mai poate aproviziona familia cu pline sau cu cele necesare traiului. În această situație, cum vom proceda pentru a face față nevoilor familiale? Ieșim la drumul mare? Actuala conducere nu ține seama de interesele, voința, preocupările și nevoile reale ale populației românești. În încheiere, aș vrea în numele tuturor colegilor și prietenilor care se află lîngă mine, să ne dați un răspuns cit mai drept posibil și v-aș mai ruga să publicați scrisoarea de față pentru a fi văzută de mîile de tineri din România care se găsesc în situația noastră și care vă pot confirma dacă am spus sau nu adevărul.

Vă mulțumim în numele tinerilor năpăstuiți de noul clan.

N.R. Așteptăm împreună cu dumneavoastră răspunsul din partea celor vizati, căci grija zilei de mîine nu ne ocolește nici pe noi.

Protest

La secția de artă a Muzeului din Baia Mare, cu ocazia Zilei Naționale a Franței și înființării secțiunii Maramureș a Ligii, s-a deschis în data de 11 iulie 1991, sub egida Filialei de Arte Frumose din Baia Mare, o expoziție omagială. Organele culturale actuale ale județului, care au preluat și urmează pe tărîm cultural toate metodele celor de dinainte, în scopul subminării oricăror acțiuni meritorii, nu se dezminț nici de această dată. Expoziția urma să rămîna deschisă 2 săptămîni. Fără consimțămîntul organizatorilor, la 19 iulie consilierul cu probleme de artă al județului a dat dispoziție să se depanoteze două din cele trei săli ale expoziției, deși la Filiala Uniunii Artiștilor Plastici existau 3 săli mari și goale în care se poate organiza orice altă expoziție.

Intrucît expoziția dedicată Franței a fost concepută ca un întreg, protestăm împotriva practicii abuzive a funcționarului cultural.

Încă un astrolog a prezis puciul

Într-un interviu acordat ziarului „Vecernia Kiev”, pe 11 octombrie 1990, interviu preluat în traducerea lui Ion Crețu de gazeta suceveană „Glasul Bucovinei” în aprilie a.c., astrologul sovietic de origine persană Pavel Globa, directorul Centrului astrologic de pe lîngă Academia de științe a U.R.S.S., a prevăzut lovitura de stat

CURIER JURIDIC

JEANETTA MĂRGINEANU, București:

a) Potrivit art. 5, alin. 2 al Decretului-lege nr. 61/1990, locuințele ocupate de chirie se pot vinde numai acestora. În sensul Legii nr. 5/1973, familia-chiriașă cuprinde numai soții și copiii minori ai acestora.

b) Apartamentul proprietate personală poate fi vîndut sau donat altor persoane, inclusiv băiatului dv.

PAULA DELEANU, București: Vă sfătuim să preluați cele 2 camere printr-un contract de închiriere. După apariția legii de improprietărire, veți primi întregul apartament în proprietate privată. Pînă atunci nu există temei legal pentru o asemenea operațiune.

ECATERINA NEVRICLIU, București:

a) Potrivit art. 1 al Hotărîrii Guvernului nr. 366/28 mai 1991, tinerii căsătoriți care nu depășesc vîrsta de 25 ani, aflați la prima căsătorie, pot beneficia de credite bancare în sumă de pînă la 100.000 lei de familie, cu termen de rambursare de pînă la 10 ani.

b) Conform aceleiași hotărîri, creditele se pot acorda de Banca Comercială Română — S.A. și Banca Agricolă — S.A. în vederea procurării de mobilier, covoare, mașini de gătit și încălzit, aparate de radio și televiziune.

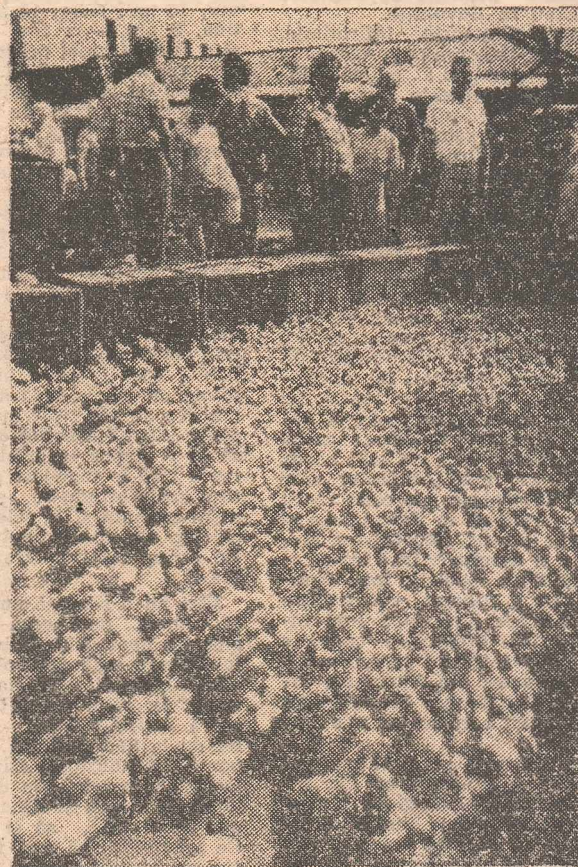
MIHAI TEȘILA, Crăguiești, jud. Mehedinți:

a) H.C.M. 308/1953 nu este abrogat.

b) Potrivit Legii fondului funciar nr. 18/1991, de stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor beneficiază membrii cooperativelor care au adus pămînt în cooperativă sau cărora li s-a preluat în orice mod teren de către aceasta, precum și moștenitorii acestora.

CORNEL OLTEANU

Se numără deja bobocii?

Fotografie de GIG MOTOIANU

Baia Mare, 19 iulie 1991.

Uniunea Artiștilor Plastici din România
Filiala de Arte Frumose Baia Mare

În numele Ligii de Cooperare Culturală România — Franța, Secțiunea Maramureș, semnează:

Traian Hrișcă, președintele Secțiunii, Valentin Muste, Mihai Olos, Mihai Panfil, Dana Sabău, membri ai Uniunii Artiștilor Plastici din România, Filiala de Arte Frumose din Baia Mare, Georgeta Maria Iuga, vicepreședinte, Ion Sașu, pictor, Satu Mare.

POȘTA REDACȚIEI

Gheorghe Nadolu — București, str. Băiculești, nr. 31, bl. E 9, ap. 39, sc. A, et. 9, sector 1: Zece ani de așteptare, de drumuri bătute în zădărnici, de nervi, ar fi meritat un răspuns pozitiv. Vă pun pe gânduri răspunsul stereotip pe care-l primim, de fiecare dată, din partea instituției Rompost Telecom, la solicitarea noastră de a fi ajutate niște persoane care au într-adevăr nevoie de un post telefonic: „Vă aducem la cunoștință că s-a analizat situația și în prezent nu sînt condiții tehnice pentru executarea lucrării”. Să vă dea Dumnezeu ani mulți de-acum încolo și răbdare, domnule Nadolu, fiindcă mai trebuie să știți că: „Cererea dvs. nr. 210 802 din 25.09.1990 este în evidență la Direcția de Telecomunicații, și va fi reanunțată la data la care se vor crea posibilități tehnice”. Dorim să știți că nu ne dăm bătăi și îndrăznim, totuși, să sperăm că ne veți telefona, de la dumneavoastră de acasă, chiar anul acesta.

Traian Vanc — sat Hălăbiș, com. Săvișin, nr. 52, jud. Arad: Se pare că întregul Minister al Comunicațiilor ar trebui anunțat la serviciul „deranjament”. Mai facem o încercare și trimitem scrisoarea dvs. la Direcția de Telecomunicații — Arad. Poate se deblochează vreo linie.

Iulian Vărădean — sat Hălăbiș, com. Săvișin, jud. Arad: Ne cerem scuze pentru întârzierea cu care vă răspundem. Oricum, vă comunicăm că am expediat scrisoarea dvs. șefului Comisiei de expertiză a capacității de muncă a jud. Arad de la care așteptăm un răspuns. Acest răspuns, cu siguranță, nu va fi o replică la acia calomniei.

ELENA GRECESCU

Stimată Redacție,

Mă numesc Constantin Ispas și domiciliiez în Caracal, județul OR, județ care înainte de Revoluție a fost un fel de cobai pentru dictator. Aș vrea din toată inima, atît eu cit și mulți alți prieteni și colegi de-o seamă cu mine să punem cîteva întrebări celor care se ocupă de secția „Drepturile omului”:

1. Ce a făcut actuala conducere a țării pentru bînele oamenilor?
2. De ce, domnule Ion Bescu se lasă ușor influențat de ceilalți parteneri ai dînsului?
3. De ce fostul dictator a lăsat tineri de pe stradă asigurîndu-le un loc de muncă, iar actuala conducere n-a găsit decît formula scameiului pentru mulți dintre noi? Ce vor face acești oameni care au o vechime în muncă

LA CE FOLOSESC EROII ?

Pentru a se declara Front al Salvării Naționale au ajuns dovezile și patru de ore. Pentru prepararea Serviciului Român de Informații — trei luni. Pentru zdrobirea pregătire și victorie a alegerilor — cinci luni. N-a fost nevoie decât de șase luni pentru sosirea triumfală a minerilor și zguduirea din temelii a imaginii noastre în lume. În schimb, rănilor vulcanice ale Revoluției au fost bandajate un an de zile cu vorbe, gesturi intimplătoare și lacrimi din carton. Abia în decembrie 1990 Parlamentul și-a luat seama și a votat o lege prin care să acorde, în afară de fraze lemnoase de recunoștință, și sprijin. Celor care au ajuns infirmi, celor care și-au îngropat morții în Cimitirul Eroilor.

În aceeași tradiție imperturbabilă a intirzierii, abia după două săptămâni și mai bine de greva foamei susținută în fața Senatului de către membri ai organizației Jilava a admis înaltul for legislativ amendamente la Legea 42/1990. Care, departe de a fi fost perfecție, nici măcar nu-i luase în considerare pe cei încarcerati între 16-22 decembrie. Dar care era — este — foarte elastică în acordarea titlurilor de Luptător și Erou în Revoluție.

Fiecare moarte, infirmitate, detenție înseamnă un teanc de acte și stampile; adunate într-un dosar, aceste lovituri de cravașă ale destinului sunt supuse spre examinare, dezbateri și concluziune unei Comisii formate din președinte, secretar, deputați și senatori F.S.N., reprezentanți ai Procuraturii Militare, ai Ministerului de Interne, ai Ministerului Apărării Naționale și ai unor organizații revoluționare.

Pe de o parte: un sibian, aflat pașnic în podul casei, moare împușcat din stradă de către un locotenent — data 22 decembrie, ora 13.30. Nu a luptat, nu a ieșit să-și pună viața la bătaie. Și este considerat astăzi erou-martir. Pe de altă parte, dosare ale manifestanților uciși în 21 decembrie, ale celor răniți sau spulberați la Televiziune și în alte puncte clocotitoare, studiate și aprobate, încă stau cuminiți între copertile lor; comisia nu a eliberat certificatele doveditoare nici după luni întregi, iar drepturile cuvenite prin Legea 42 sunt pentru acești revoluționari din București, Timișoara, Brașov, Sibiu, doar promisiuni care nu se mai împlinesc.

Cu atât mai revoltătoare sunt asemenea intirzieri cu cât, încolțită de o nouă grevă a foamei declanșată la începutul lui august de către neîmpăcații membri ai organizației Jilava, comisia a reușit în două zile ceea ce nu făcuse într-o lună: tipărirea a cincizeci și două de certificate pentru luptătorii din Decembrie. Sau pentru urmașii lor. Urmași care au plătit mai scump și mai usturător decât oricine. Care au îngropat în pământ odată cu morții iubiți și o parte din sufletele lor, din victoriile lor explodate. Urmași

cărora o lege șchioapă și nerușinat de tirzie deseori li se uită în ochi cu nedumerire, ridicând incurcată din umeri.

Orfani de frate

Nina se duce mereu la cimitir. Acolo este fratele ei, împușcat la Intercontinental pe 21 Decembrie 1989. Tatăl ei a plecat de mult de tot, nici n-a fost căsătorit cu mama, nu a fost decât tatăl ei. Cristina, surioara de cinci ani, are un alt tată, care și el a părăsit-o pe mama, dispărând fără urmă. Tatăl lui Silviu, fratele împușcat în Decembrie, îngropat azi sub marmura din Cimitirul Eroilor, n-a dispărut, e în comuna Afumați; n-a divorțat de mama, dar încă de pe vremea cind Silviu avea doi ani nu au mai locuit împreună, nu l-a mai interesat ce mănincă, ce îmbracă, ce-l doare. Totuși a venit la înmormintarea lui Silviu, iar mai apoi nu a scăpat ocazia să încaseze în numele morții copilului său, eroul-martir Silviu Stan, 10.000 de lei. Și alte ajutoare.

Din trei tați, nici unul nu s-a sinchisit vreodată să plătească pensie alimentară. Din trei copii ai aceleiași mame — Silviu, 19 ani, Nina, 14 ani, Cristina, 5 ani — a fost împușcat și a murit tocmai cel mai mare, cel care munea să se hrănească toți. De aceea, cind mama a rămas anul trecut în excursia gratuită organizată de Asociația Luptătorilor în Revoluția din Decembrie, în Italia, a fost ca și cum ar fi murit și ea.

Le-aș ajuta mai mult, dar n-am putere; numai piinea ne costă 50 de lei pe zi, spune amărîta mămăușă fetelor, Elena Duma, care îi mai are de crescut și pe cei trei copii ai dumneaei. Soțul, Moise Duma, este șomer de o groază de timp, banii care le intră în casă le ajung cit să nu moară de foame. Nu au televizor, nu au frigider. Au atîta suflet cit, în loc să le fi depus la orfelinat, din iunie 1990 le îngrijesc ei pe fițele, strîmtorîndu-se șapte oameni la masă și în cele trei camere ale apartamentului. Totul pe un salariu. De muncitoare.

Nici nu a știut să umble Elena Duma, de aceea a primit alocația nepoatelor și pensia de întreținere abia din aprilie 1991 cind Autoritatea Tutelară le-a trecut în grija sa. Unde să ceară sprijin? Pentru 1.000 de lei de la Secretariatul de Stat pentru Handicapați atîta au așternut de parcă erau două milioane dumneaei și Nina... le venea să și ridă, să și plîngă... Ce scamatorii să mai facă? În fiecare zi trebuie să le pună ceva pe masă celor trei copii ai dumneaei și celor două surori ale eroului-martir Silviu Stan. Mama a scris din Italia, nu o duce deloc strălucit, într-un an de zile a trimis doar două pachete din care au rămas neatinse pungile cu orez și biscuiți, dar au dispărut tocmai cizmele visate de copii o iarnă întreagă.

Dreptul de a cerși

Silviu Stan n-a murit așa, cu una cu două. S-a chinuit mult, și surioara lui, Nina, crede că a murit cu zile.

În 21 Decembrie 1989 a fost la Intercontinental împreună cu unchiul său, Moise Duma. Era baricada din mașini care ardeau, erau civili dinspre Universitate, iar dincolo de baricada armata care trăgea asupra lor. S-au pierdut unul de altul în mulțime. Abia după o săptămînă în care l-au căutat printre morți l-au găsit în spitalul Vitan-Birzești, unde fusese transferat de la Jilava.

În noaptea de 21 Decembrie Silviu sârise să apere un manifestant lovit oribil de un soldat. Un camarad al acestuia s-a repezit spre Silviu și l-a împușcat de la un metru și jumătate. Silviu a simțit o arsură în burtă, a căzut pe trotuar și soldații l-au izbit cu bocancii. Pînă la urmă a ajuns la Jilava, unde un medic din celulă a încercat să-l opereze.

Nina nu a fost prea des la spital, fratele ei, ținut în perfuzii, răscolit de o infecție ingrozitoare, cu spatele palpitînd de răni, era mai mult în inconștiență. Cind își revenea cerea mereu acasă: „Du-mă, că m-am săturat, mamă!”. A murit în 11 februarie 1990. Imaginea lui se șterge ca o fotografie uitată în ploaie; tata, absent din întreaga lui viață, înghățat 10.000 de lei, mama pleacă și rămîne departe de mormîntul lui înmormurit. În sectorul II, strada Voiniceni nr. 9, în blocul B 27, la scara A, etajul 4, în apartamentul 16, Elena și Moise Duma se chinuie să le crească pe surioarele lui Silviu. Cărora Legea 42, cu amendamentele ei cu tot, nu le oferă alt drept decât acela de a cerși în stradă.

OLTEA MUTULESCU ■

TARA LUI PAPURĂ VODĂ?!

Într-un adevărat stat de drept, presa independentă are un cuvînt greu de spus. Nu puține sînt situațiile în care, datorită unor articole care pun în lumină cazuri de corupție sau de încălcare grosolană a legilor țării, demnitari importanți își dau demisia sau, în eventualitatea că au obrazul prea gros, sînt demisi. Din păcate, nu este cazul României. La noi, pare-se că „emanația revoluționară” nu are alt rol decît protejarea ilegalităților și tilhărilor la lumina zilei, „cu acte în regulă”. O țară întreagă cere dreptate, iar distincții noastre „emanații” se fac ca ploaie... Presa încearcă și ea să aducă lucrurile la normal, dar principiul „cîinii latră, caravana trece” pare a ocupa un loc important în „originala” noastră democrație.

Încă din nr. 26/26 iunie a.c. al publicației noastre, am tras semnalul de alarmă în privința gravelor fărădelegi comise de primarul și prefectul de Cluj, laolaltă cu o întreagă rețea mafioasă, manipulînd lucrurile în folosul lor, gîndindu-se probabil la bunăstarea lor, în perspectivă pierderii funcțiilor importante pe care le dețin în prezent. Urmarea a fost că împotriva lor nu s-a luat nici o măsură, mulți cetățeni rămînînd pe mai departe nedreptățiți. În nr. 29/17 iulie am făcut o revenire, sub forma unei scrisori deschise adresate d-lui prim-ministru. Nici de astădată nu ni s-a răspuns și nici vreo schimbare care să pună ordine între ticăloși nu a intervenit. Mai mult decît atît: sîntem înștiințați că mafia locală își vede liniștită de afacerile ei, nestîngherită de vreo anchetă guvernamentală. Cazul d-lui Emanoil Seiche — relatat pe larg în nr. 26 al revistei noastre — este doar unul din multele cazuri de ilegalități comise de conducerea administrativ-

teritorială Cluj. Nu a fost de ajuns faptul că omului i-a fost furat dreptul de închiriere al terenului din str. Alverna nr. 23 — pentru care depusese de mult cerere, în vederea construirii unei mici întreprinderi de producție produse de panificație —, acesta fiind atribuit într-un mod abuziv și prin acie ilegale unei rude apropiate a prefectului Zanc, în vederea construirii unei vile. După apariția articolului mai sus-amintit, dl. primar Tâlpeanu a găsit cu cale să se exprime nervos: „Dacă Seiche s-a adresat presei, presa să-i rezolve problema!” Purtat cu vorba de colo-colo, dl. Seiche a ajuns în audiență și la domnia subprefectului Sălăjan și Șerban, ambii ridicînd din umeri la ideea de a face demersuri pentru rezolvarea legală a cazului. Mai mult chiar, dl. Șerban și-a permis să „ofere” (neoficial) d-lui Seiche un teren din capătul str. Budai Deleanu — amenajat ca loc de joacă pentru copii —, în ideea că așa s-ar putea mușamaliza „treaba” și fiindcă, „oricum, nu veți obține nici un alt loc de grădină în Cluj” (!).

La începutul lui iulie, dl. Seiche s-a deplasat la terenul din Alvernei, unde l-a găsit pe Ioan Zanc — fratele prefectului Grigore Zanc și ginerele lui Tudorufiu Ioan Teofil, cel pe numele căruia Primăria a repartizat terenul —, care i-a răspuns că „l-a dat la ziar”. Explicîndu-i că era în drept să procedeze așa întrucît avea prioritate legală la repararea terenului, dl. Seiche a primit următorul răspuns: „Și ce-mi pasă mie? Las' c-o să vedem noi pînă la urmă care pe care!” Tare, foarte tare, fratele d-lui prefect, n-avem ce spune! Motivul pentru care Domnia sa se găsea acolo se vedea cu ochul liber. Dinsul tocmai coordona lucrările de renovare ale acelei dărăpănături care figura ca

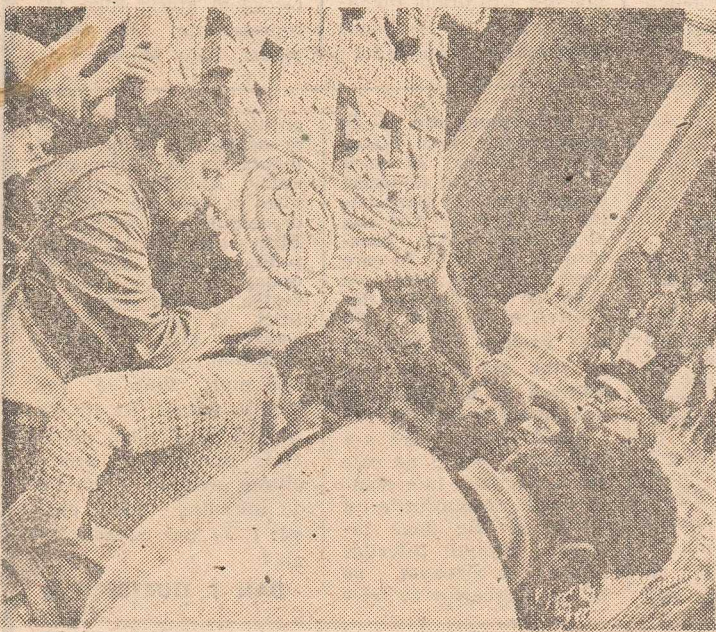
demolată în vechile acte ale ICRAL-ului, dar care devenise, prin „sîrguința” primarului Tâlpeanu, în momentul repartizării ei pe numele rudelor prefectului Zanc, „apartament cu două camere și dependență”. Or, dl. Ioan Zanc „trudește” acum tocmai pentru a face ca realitatea să fie adusă cit mai aproape de cele menționate în actele falsificate de cei de la Primărie și ICRAL!

Că lucrurile stau așa și nu altfel, o dovedesc din plin măturările mai multor vecini, locuitori de pe str. Alverna și din împrejurimi. Le vom pune și pe acestea la îndemîna organelor competente, atunci cînd va veni timpul. De menționat că, în strînsă legătură cu acest caz, am primit la redacție o scrisoare din partea d-nei Olga Rus din Cluj, care aduce la lumină — dacă mai era cazul — și alte aspecte ale grosolanilor ilegalități la care se dedau cei din mafia locală, în frunte cu prefectul și primarul.

Toate aceste tolerări ale ilegalității și corupției ridică mari semne de întrebare asupra bunei credințe a alesilor de la 20 mai 1990 și ne facem o datorie din a le-o transmite.

PAUL VINICIUS ■

P. S. Domnia Zanc și Tâlpeanu nu trebuie să mizeze pe faptul că, odată schimbați din funcție, vom uita fărădelegile la care s-au pretat. Ei trebuie să înțeleagă că vor trebui să-și asume responsabilitatea pentru tot ceea ce au făcut. Publicația noastră va sustine atît procesele, cit și anchetele referitoare la ilegalitățile comise. În acest scop, invităm cetățenii Clujului care cunosc amănunte asupra diverselor afaceri necurate acoperite sau inițiate de cei doi și de mafia locală să ni se adreseze în scris.

Interviu cu dl. Mihail Steriade, scriitor, conferențiar la Universitatea Louvain, Belgia, întemeietor al primei „Universități a poeziei” din lume

În exclusivitate
pentru
FLACĂRA

„REGELE MIHAI ESTE UN SIMBOL DE UNIRE A TUTUROR ROMÂNILOR”

Prin bunăvoința domnului ministru consilier Aurel Sanislav, de la Ambasada României din Bruxelles, am avut fericita ocazie a întâlnirii cu dl. Mihail Steriade, un român vrancean stabilit de multă vreme în străinătate și un adevărat ambasador al culturii românești în Occident. La cererea subsemnatului de a mi se înmîna o fotografie a domniei sale, poetul a mulțumit pentru interesul arătat, dar, avînd în vedere vîrsta sa de 87 de ani, cu un umor românesc, robust, a făcut un interesant calambur între imaginea sa și o masă mortuară care, crede domnia sa, nu mai poate interesa pe nimeni. „Esențială este și cred că va rămîne opera mea, nu chipul meu” — mi-a spus poetul.

— Maestre, înainte de a începe interviul nostru acordat în exclusivitate revistei „FLACĂRA”, v-aș ruga să-mi deslușiți următoarea nedumerire. La începutul convorbirii noastre telefonice ați vorbit multe detalii despre mine, m-ați întrebat ce mai scriu în afară de articole și mi-ați și cerut să vă recit o poezie. Sînt de-a dreptul surprins de suspiciunea dv. Cărui fapt se datorează acest lucru?

— Dacă ați fi în locul meu, poate ați face la fel. Pentru că pe timpul dictaturii lui Ceaușescu am refuzat să aduc osonale acestui dictator în Occident și am fost pus sub supravegherea securiștilor. În 1978 era să fiu victima unui atentat al omonimilor lui Ceaușescu. Stăpînire de la București credea că scriitorii, poeții români din Occident sînt obligați să scrie despre marele conducător, ca și unii dintre scriitorii vinuți lui Ceaușescu din țară. Pentru că am refuzat, am avut neplăceri mari și de aceea vă rog să-mi iertați suspiciunea. Frica de urmărire mă va urmări încă multă vreme.

— Chiar și după evenimentele din 22 Decembrie 1989?

— Chiar. Pentru că în România s-au schimbat extrem de puține lucruri. Sînt eu atît de îndurător cu cit aici entuziasmul a fost poate cel mai mare. Belgia, minunata țară care a avut inițiativa extraordinară a salvării sabelor de distrugerea pe care le-o pregătea Ceaușescu, este acum destul de dezamăgită. Să nu uităm că Belgia este regat și ar putea servi României de exemplu. Regele Mihai reprezintă un simbol de unire a tuturor cetățenilor României și de despărțire definitivă de comunismul sovietic. România ar putea deveni ceea ce a fost odinioară: „La Belgique de l'Orient”. Cu conducerea criptocomunistă însă nu va putea ajunge la liman.

— Cînd v-ați stabilit în străinătate și în ce împrejurări?

— Cu mult timp înainte ca dictatorul să vină la putere.

— Adică?

— În 1929 m-am stabilit la Paris. Eu m-am născut în anul 1904 la Focșani într-o familie numeroasă unde arta, literatura, muzica erau la mare cinste. Am absolvit Facultatea de litere din București cu Magna cum Laude. Apoi am primit literatură română la Liceele Sf. Sava și Matei Basarab. Am fost remarcat cu o lucrare pe care am susținut-o la Ateneu și am primit o bursă pentru Sorbona. Eram traducătorul oficial al reginei Maria care a fost și nașa fiului meu. N-am părăsit țara din motive

tece așa cum am făcut-o scriitorii români de mai tîrziu. În 1929 i-am întâlnit și i-am cunoscut bine pe Paul Valéry, Jean Cocteau, James Joyce, frații Martin du Gard, contesa Anna de Noailles prințesa Bibescu, André Gide ș.a. În 1932 m-am convertit la catolicism. În 1934 m-am și însurat cu o franțuzoaică și care mi-a dăruit un fecior, actualmente la Paris. În 1939 m-am înrolat voluntar în armata franceză și am luptat în Rezistență contra nemților, fapt care mi-a adus în anul 1947 cetățenia franceză. Între 1948—1952 am trăit în Anglia, în Olanda și în Irlanda. În 1956 m-am stabilit definitiv în regatul belgian.

— În tot acest timp ați păstrat legăturile cu țara?

— Bineînțeles. Un poet care nu mai vrea să știe de țara lui e un nonsens. Din țară, fratele meu îmi trimitea de la București nenumărate cărți și reviste care mi-au permis să cunosc bine viața literară a României.

— Ați publicat în România înainte de a vă stabili la Paris?

— Da, am publicat trei plachete de poezie la Focșani și apoi alte două volume de versuri la București.

— Și aici?

— Încă 16 cărți de poezie. Și foarte multe traduceri în franțuzește din marii noștri poeți. Am fost iertat-mi fie lipsa de modestie, primul traducător al lui Tudor Arghezi în limba franceză. Am mai tradus masiv din Mihai Eminescu, Lucian Blaga, George Bacovia. Avem mari valori literare și ce păcat că Occidentul le cunoaște atît de puțin!

— Ce părere aveți despre ministrul culturii, Andrei Pleșu?

— O părere bună. Am reținut niște cuvinte admirabile spuse de domnia sa la o conferință de presă, din februarie a.c.: „Trăim într-o lume prea plină de judecatori și lipsită de făptuitori”. În privința răspîndirii culturii românești în lume ar trebui să înfăptuim mai multe. Împreună cu poeta Anna Maria Antonini, proprietara unui minunat castel situat la Condé-sur-l'Escaut în Franța, am întemeiat prima Universitate liberă a poeziei din lume. Ea este deschisă oricînd poeziei de protutindeni pentru a participa la unele colocvii, seminarii, munci practice de traducere sau, pur și simplu, pentru a-i delecta cu scurte trasee turistice. Dar dacă sediul social este în Franța, la Condé-sur-l'Escaut, redacția și administrația sînt aici, în acest apartament la Sint Maartensdal, résidence 4, studio 504 din orașul Louvain, Belgia.

— Maestre, care este cea mai recentă carte a dv.?

— Am publicat de curînd „Premise ale unei antologii a poeziei românești”, cu traduceri din poeții români pomeniți adineaori. Am trimis volumul doamnei secretar general al Consiliului Europei, Catherine Lalumière.

Din Strasbourg am primit zăcele acestor o scrisoare din partea doamnei secretar general care m-a lăsat să înțeleg că mă va ajuta în răspîndirea acestei cărți de traduceri din marii noștri po-

eti, fapt pentru care folosesc ocazia acestui interviu de a-i mulțumi din inimă. Nu sîntem un popor de sălbatici, ci condițiile în care s-a dezvoltat poporul român au fost sălbătice, dure, necrutătoare de-a dreptul. Și cu toate acestea am dat lumii, Europei și Franței mari valori. Pentru că dacă la început Franța a „francizat” România, a urmat în chip surprinzător de puternic „românizarea” Franței.

— Maestre, după spusele d-lui Jehan de Meester, dv. sînteți considerat un excelent traducător al marilor poeți români în Occident și un mare animator al schimburilor culturale între România

și țările francofone. Dar oare nu exagerați cîndva contribuția culturală adusă Franței de către România?

— Înainte de a răspunde la această întrebare tranșantă, dați-mi voie să vă întreb și să mă întreb totodată: de ce s-a legat destinul nostru cultural (și politic, în mare măsură) de Franța și nu de Italia care este mai aproape de România, cu toate că avem o origine comună și o atît de mare asemănare între limbile italiană și română? Dumnezeu a hotărît astfel. În ciuda depărtării dintre Franța și România, din Campot și pînă pe malul Senei a fost aruncat un pod fermecat de poezie și căldură. Influența lingvistică și culturală a Franței a început la sfîrșitul Evului Mediu, franceza fiind recunoscută peste tot în Europa ca limbă diplomatică folosită în marile cancelarii imperiale. Pe măsura introducerii limbii franceze în Principatele Române, se constată și o masivă deplasare a personalităților politice, culturale la Paris unde învățau franțuzește. Primul prinț fanariot trimis de Sublima Poartă pentru a domni în Țara Românească a fost Nicolae Mavrocordat care cunoștea perfect limba franceză. Continuatorii săi s-au înconjurat de secretari și de preceptori francezi. Boierii valahi învățau franțuzește pentru a face impresie la Curte. În tot acest timp, nenumărați francezi: intelectuali, medici, călători, oameni de afaceri se stabilesc în țările române, facilitînd astfel clasei dominante să-si perfecționeze cunoștințele. Chiar și rușii invadatori în Principate, bineînțeles, mă refer la ofițeri superiori, vorbeau franțuzește. Cu începere din anul 1850, Vasile Alecsandri făcea cunoscute francezilor bogățiile folclorului româ-

nesc. Era începutul „românizării” Franței. Și încă în chip strălucit cînd poetul din Mircești cîștigă marele premiu Mistral de Quintana-les-Félibres, 1878, cu poezia „Cîntecul Cîntei Latine” (Le Chant de la Gent Latine), devenită imnul lumii latinești.

Franța de azi nu ar putea fi Franța fără aportul următoarelor personalități din România: în teatru — Maria Ventura, De Max, Samson Fainsilber, Mihăilescu, Alice Cocco, Elvira Popescu ș.a.; în muzică — George Enescu, Stan Goltsman, Alfred Alessandrescu ș.a.; în arte frumoase și cinema — Constantin Brîncuși, Marcel Iancu, Victor Brauner, Brăsaș, Paul Barbăneagră, Sergiu Huzum ș.a.; în literatură — Vasile Alecsandri, George Bengescu, Martha Bibescu, Dimitrie Bolintineanu, Nicolae Catănov, Emi Cioran, Ion Ciorănescu, Mircea Eliade, Benjamin Fondane, Virgil Gheorghiu, Matilda Ghica, Iulia Hasdeu, Vintilă Horia, Virgil Ierunca, Eugen Ionescu, Panait Istrati, Gherasim Luca, Alexandru Macedonski, Basil Munteanu, Anna de Noailles, Nicolae Pillat, Pierre de Ronsard (da, e român prin strămoșul său, banul Mărăcine!), Pius Servien, Tristan Tzara, Elena Văcărescu, Marie Veronca, Elie Wiesel (născut la Sighet în Maramureș) etc. etc.

După această listă pe care am întocmit-o în ordine alfabetică pot, în sfîrșit, să răspund la întrebarea dv. Față de mica întindere geografică a țării noastre, aportul cultural adus Franței de către România este foarte mare!

— Mai mult: acest aport este îmbogățit mereu de către personalitățile din România, stabilite în Franța din diverse cauze.

— Și aici în Belgia sînt cunoscuți domni Radu Balescu, profesor la Universitatea Liberă din Bruxelles, membru al Academiei regale de științe din Belgia, Mihai Nasta, fiul lui Marius Nasta (creatorul școlii de fiziologie), în prezent filolog, profesor-cercetător la Universitatea din Louvain și Padova, prințul Mihai Cantacuzino, arhitect, Ion Măscăruț, profesor la Universitatea din Louvain etc.

— Maestre, v-ați referit pînă acum la românii celebri, cunoscuți. Ce puteți să ne spuneți despre românii anonimi care vin în Belgia pentru a-și făuri un viitor mai bun decît în România?

— Cei care vin aici suferă fără îndoială de naivitate, cînd cred că vor fi bine primiți. Cerele de azil politic nu se aprobă, Belgia are zeci de mii de someri. Deunăzi, cineva m-a rugat să intervin pentru tînărul I. L. în vîrstă de 28 de ani care a comis un furt prin efracție. Iată-mă, ajuns, fără voia mea, un fel de avocat al românilor fugari în Belgia. Presa scrie că din cele 6 000 de cereri de azil politice ale refugiaților, 1 200 aparțin românilor! O notă proastă pentru Guvernul român care nu a știut cum să-și păstreze acești români care, de cele mai multe ori, sînt tineri și capabili, îndrăzneți, cunosători ai unei limbi străine. Prima întrebare a românilor, albanezilor, bulgarilor hotărîți să oară azil politic în Belgia este „Ou est le Petit Chateau?”. Le Petit Chateau este o veche cetate unde sînt primiți emigranții. Totuși, părerea mea este că românii trebuie să-și făurească destinul și viitorul în propria lor țară.

— Maestre, v-ați întoarce acum în România?

— Da, dar nu mă lasă puterile. Vorba aceluia proverb franțuzesc: „Si jeunesse savait, si vieillesse pouvait” (Dacă tînețea ar ști, dacă bătrînețea ar putea). ar fi bine pe lumea asta.

— Vă mulțumesc pentru amabilitatea dv. și vă doresc multă sănătate.

PAȘCU BALACI

Tinărul călău... și
tînăra sa victimă •
Martorii • Culpă pro-
curaturii e de a-l fi
arestat ilegal pe vino-
vat • Anchetatorul
e-n concediu și vinova-
tul la nebuni • Mama
celui ucis numaicrede
în dreptate •

O mamă al cărei fiu, în vîrstă de numai 21 de ani, a fost omorît cu bestialitate, a trimis o scrisoare disperată mai multor publicații din țară, printre care și revistei „Flacăra”. Unele redacții au trecut sub tăcere zguduitorul scrisoare a doamnei Mihaela Gasparic din Brăila. „Expres” a publicat-o integral în nr. 35, revista noastră a în-
treprins o amplă anchetă, prin care a încercat să reconstituie faptele și să verifice dacă suspiciunile mamei sînt întemeiate (domnia sa reclamă o trenare voită a anchetei, cu scopul nedecarat de a da timp inculpatului să-și „aranjeze” un diagnostic pe măsura gravității faptei, căci el se află acum internat la Jilava, în vederea unei expertize psihiatrice). Precizăm că am făcut reconstituirea faptelor nu „pe spusele mamei”, ci stînd de vorbă cu martori, cu reprezentanți ai Poliției Municipiului și ai Poliției Județene, cu procurorul care anchetează cazul, cu procurorul-șef, cu cadre didactice și diferite alte persoane care au cunoscut, și victima, și infractorul. De ase-
menea, subliniem că ancheta noastră nu urmărește să o dubleze sau să o substituie pe cea întreprinsă de reprezentanții legii, ci să răspundă apelului unei mame dispe-
rate: „Cea care vă scrie este o mamă disperată, mama nefericitului Ronald, care mai trăiește doar ca o umbră, distrusă totalmente pentru restul zilelor și care acum, cu prețul unei dureri de neînchipuit, încearcă să supraviețuiască pentru a face puțin și pentru fiul ce-l mai are și pentru a face dreptate dragului ei Ronald, ucis fără motiv și într-un mod odios. Vă adresez aceste rînduri știind că revista dv. are putere și posibilitate să intervină și să ajute”.

Tinărul călău...

Viorel Costandache: 22 de ani, fiul lui Petre Costandache, locotenent-colonel (pensionar), fost șef al Serviciului Circulație al Direcției Județene de Militie, mutat disciplinar la Bistrița-Năsăud, datorită „poznelor” fiului, comise încă din perioada școlii elementare (informație furnizată de colonelul Virgil Popa, șeful Biroului de Presă al Direcției Județene de Poliție). Cu aceste răsunătoare isprăvi (spargerii, viol, provocare de scandal), junele V. C. strică repede firma apri-
gului tată polițist (care obișnuia să-și bată fiul „ca la poliție”) și devine un client obișnuit al arestului poliției. Și, totuși, a scăpat fără cazier, nu este deci un re-
cidivist, căci a făcut doar închiisoare contravențională, cum ține să ne preci-
zeze cpt. Colceag, de la Poliția Muni-
cipiului. În aceeași tonalitate este și por-
tretul pe care i-l face inculpatului dl. procuror-șef Ilie: violent, impulsiv, tur-

bulent și cu antecedente. La Liceul „Mur-
goci”, unde acesta a făcut clasa a IX-a și a X-a (deci perioada spargerilor), dom-
nul director Nicu Hirjoghe și doamna profesoară Stanciu, pe care i-am rugat să ne facă o prezentare psihopedagogică a fostului lor elev, ne oferă un portret aproape simpatice și de-a dreptul inofen-
siv: un copil cam ciudat, e drept (în timpul orelor se ascundea după hainele de la cuier, scotea limba, minca), un tem-
perament agitat, dar în rest potolit, non-
violent, dînd semne de întîrziere psihică în raport cu vîrsta, cam leneș, cam fără apetență pentru carte și cam puțin do-
tat intelectual. Nu a avut abateri grave (doar poze nevinovate), nu a făcut ob-
iectul vreunei discuții în consiliul pro-
fesorat. Mare ne-a fost surpriza (proba-
bil că și a d-lui director) cînd, cerînd foaia matricolă, descoperim că pașnicul V. C. a avut în clasa a IX-a media 6,33 la purtare și într-a X-a media 6, deci la limita exmatriculării. Oare numai pen-
tru că scotea limba și își minca pachetelul în timpul orei? Și atunci cum se explică aprecierea d-lui director: „Am impresia că tatăl lui Costandache era conștient de acest dezastru (s.n.) în fa-
milie.”

Nu vrem să fim greșit înțeleși: demer-
sul nostru la liceu n-a urmărit să stabi-
lească o latentă criminalitate, ci să ve-
rifice informațiile furnizate de d-na Gasparic (ea însăși profesoară), potrivit cărora V. C. a fost și ca elev un „caz”, o pramatic.

În fișa biografică a acestuia, studiile ocupă un loc nefirmat: a urmat o par-
te din clasa a XI-a la școală, la un liceu de construcții, dar fiind amenințat cu o exmatriculare, și-a luat transferul la Bis-
trița-Năsăud, unde se pare că ar fi ab-
solvit o școală profesională. Întors la Brăila împreună cu „încercatul” său tată, care între timp iese la pensie, V. C. își etalează tot mai des „talentele” și cu tot mai mult aplomb, scăpînd însă de fie-
care dată, căci în contul deschis la poli-
ție nu figurează decît contravenții (oare de ce?). Ultima condamnare a executat-o în arestul poliției, de unde iese abia de cîteva luni. La barul „Chiralina” era considerat de-al casei, deoarece „semna zilnic condica”. Năvea bani niciodată, dar bea de la alții, căci cine se încumeta să-l refuze, iar cînd se amăla, începea „distracția”, ultima oară lăsîndu-se cu o scrumieră aruncată în capul barmanului de serviciu.

...și tînăra sa victimă

Ronald Gasparic: 21 de ani, student în anul III la politehnică, fiul inginerului Cătălin Gasparic, fost cadru universitar, și al profesoarei Mihaela Gasparic. De la 12 ani începe să publice poezii de o uimi-
toare maturitate și profunzime. Versuri ca „Eu sînt din viață / doar trîlul ei în întineric”, „Și voi mai sta pînă cînd voi fi tînăr”, scrise la 17—18 ani, tulbură prin

Cel mai trist colț
al casei Gasparic

CRIMA

Terasa barului „Chiralina” —
Masa la care a stat Ronald
cu cei ce aveau să-l omoare

sentimentul tragic al predestinării. „Un copil cuminț, deștept și frumos” — spu-
ne despre el dl. procuror Ilie. „Un der-
bedeu, cunoscut în oraș, ca și Costanda-
che” — afirmă dl. col. Virgil Popa. „În-
seamnă că figura și el printre «clientii»
poliției?”. „A, nu, nu a avut probleme
cu poliția”. Atunci de unde știa poliția
că era la fel de derbedeu și de ce unul
era mereu băgat la arest (Costandache),
iar celălalt era lăsat să-și facă de cap?
Să însemne asta că poliștii sînt mai
exigenți cu odraslele colegilor? Ne pare
rău, domnule colonel Popa, dar ați fost
dezinformați, iar aprecierea dv. este sin-
gulară, căci vecinii, colegii, foștii profe-
sori ne-au vorbit la superlativ despre el.

Două destine paralele, curgînd în sen-
surii diferite. Nici o fugară intersecție
n-ar fi putut și n-ar fi avut vreo logică
să se producă între aceste două ființe si-
tuate la extreme. Și, totuși, s-a întîmplat
în ziua de 17 iulie 1991, cînd Ronald, ve-
nit de numai 5 zile de la Iași, după ce
s-a dus la un film (ultimul film din viața
lui), a intrat în barul „Chiralina” din
apropierea cinematografului „Central”. A
fost prima și ultima oară de la Revoluție
cînd a intrat aici. Dintr-o viață n-a mai
rămas nimic, decît un tril în întineric
și plînsul fără sfîrșit al mamei în fața
tabloului indolent din care o privește
cald, cu surisul luminat de candelă,
chipul cu trăsături fine al celui care îi
este de acum fiu la timpul trecut.

Martorii

Cornelia Bogdan, chelneriță la barul
„Chiralina”: Cînd am contactat-o tele-
fonic, s-a eschivat și ne-a dat de înțeles
că nu vrea să apară numele ei în presă,
ca să nu aibă necazuri. Am promis că
nu-i-l menționăm, dar veți înțelege pînă
la urmă de ce ne-am răzgîndit. Cunoș-
team declarația pe care ea o dăduse unuia
dintre membrii familiei (decît nu pro-
curaturii, care nu i-o solicitase, deși ar fi
fost concludentă sau măcar utilă pentru
stabilirea mobilului crimei). Ei bine, din
această declarație scrisă rezulta că V. C.
provocase deseori scandaluri în bar („Îmi
facea necazuri” stăra de seară, uneori
chiar mă amenința”). Cînd ne-am întîl-
nit noi cu chelnerița, ne-a fost dat să
auzim din gura ei că tînărul respectiv
era un tip liniștit, nu făcea rău la ni-
meni, „de multe ori încasa el bătaie, că
așa era firea lui”. Abia după ce i-am
împropătat memoria, și-a „amintit” că,
de fapt, era un scandalagiu și un bețiv
și că în seara aceea l-a dat afară impreu-
nă cu prietenii lui pentru că „se ridică-
se în picioare adresîndu-l-se noului ve-
nit (lui Ronald, n.n.) cu cuvinte jignitoa-
re și amenințînd cu pumnul”. Asadar,
din relatarea Corneliiei Bogdan reținem:
Ronald a intrat în bar, i-a cerut o bău-
tură ieftină, spunînd că nu are decît 24
de lei, i-a cerut o țigară, s-a dus la o
masă unde mai era un băiat necunoscut
lui, și-a băut vodka, pe urmă a observat
pe terasă niște cunoștințe, la masa căro-
ra s-a dus și unde a fost servit cu încă
un rînd (n.n.: dintre cei trei de la masa
de pe terasă, doi i-au fost colegi de liceu,
Gabriel Burlacu și N. Pitulice). După
vreo 10 minute, a apărut și V. C., care
s-a așezat la aceeași masă, el fiind prie-
ten cu cei trei băieți și, la un moment
dat, discuțiile s-au încins și au degene-
rat fără ca ospătara să priceapă de ce.

I-a dat afară din local: „Dacă ave-
de bătaie, ieșiți afară!”. Cam la vr-
și jumătate de la plecarea lor a
bar maiorul Aramă, care a în-
dă Costandache V. a băut acolo,
că „a băut pe un băiat în cămaș
și ăla nu-și mai revine.” Această „
a avut loc înainte de ora 24 (ora
derii barului) și, deci, încă de la
ceea cineva de la poliție știa cu sig-
cine l-a băut pe Ronald, care al-
sese transportat la spital. Citîm
povestit chelnerița această istorie
de „nu-mi amintesc”, „nu mai știu
îmi vedeam de treaba mea”, a fos-
mată de două ori și a lipsit preț d-
minute. Cînd a revenit ultima d-
cînd noi am asaltat-o cu întrebări
V. C., ne-a sugerat candid să n-
la poliție pentru că e aproape și
că acolo ne vor da toate datele, c-
amabili. Am asigurat-o că oricum
fi dus (lucru pe care-l aveam fi
pentru a doua zi). Foarte ciudat
că la poliție, unde noi nu ne anul-
vizita și nu luasem legătura cu r-
ni s-a spus, chiar de la intrare, de
un soldat: „De ce-ai venit așa de
la telefon era vorba că veniți mai
me-și ați fost așteptate.” Ne-a r-
acest lucru și căpitanul Colceag,
care am aflat că dosarul lui V. C.
cat de la poliție, cu încadrarea „lo-
cauzatoare de moarte”. Ulterior, d-
Virgil Popa, șeful biroului de pr-
Poliției județene, ne-a explicat
poliția este cea care formulează în-
rea juridică, ci procuratura, ceea
înseamnă că poliția nu poate sugera
părerea noastră, sugestia a fost acc-
la procuratură dacă și în dosarul c-
procurorul pusese același verdict
scuzăm pe domnul Colceag că fiind
căpitan a vorbit în necunoștință
cauză?

Revenind la martora amintită, s-
că nu i s-a solicitat — nici la poliția
la procuratură — vreo declarație,
este gata să o dea, dacă îi va fi c-

Anton Popa, paznic la Inspect-
Școlar: ultima persoană care a vor-

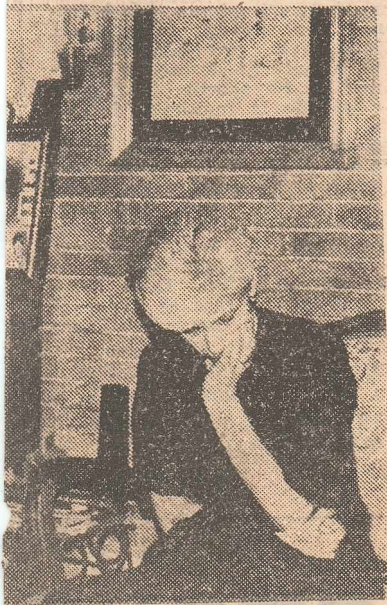
victima. Nici lui nu i-au solicitat
nele competente vreo declarație
domnul procuror Mihalcea, care a
tează cazul, se plînge că anche
avansează și din lipsă de probe
uite că există niște probe pe care
descoperit familia, le-a adus la c-
lința procurorului și totuși nu s-a
prins nimic. Deci, ce știe domnul J

În noaptea de 17 iulie, pe la orele
a auzit o izbitură în curtea inspecto-
lui. Cînd a ieșit, a descoperit un p-
alb aruncat în curte. La poartă, pe
tuar, erau patru tipi în picioare.
i-a cerut pantoful, el i l-a dat pr-
gratii și atunci a văzut un al cinc-
divid căzut la pămînt. A auzit o di-
intre cei patru: „De ce ai dat, mă,
nu vezi că l-ai terminat?”. „Lasă-
pace, că-l omor, tot îl termin,
pe mîna mea!”. După acestea, cei
s-au îndepărtat pînă la colțul st-
unde păreau că așteaptă ceva. Între
paznicul a ieșit pe trotuar, l-a ridic-
cel căzut, care era plin de sînge, pl-
și abia se ținea pe picioare. I-a po-
că a fugit de agresori, care l-au ur-
de la ieșirea din „Chiralina” și l-au
în fața inspectoratului. Anton Pop
sugerat să cheme telefonic pe c-
de-acasă și să vină să-l ia din birou
Băiatul a refuzat, spunînd că-i est-
șine să-l vadă mama în halul acela
spus că stă în cartierul Vidin și c-
știe cum va ajunge acasă. A plecat
pleticîndu-se, paznicul a intrat în
și aproape imediat a auzit iar zgo-
și răcnete, de unde a dedus că cei
il luaseră din nou în primire. „Îmi
rău cit oi trăi că am avut în mînă
băiatului și că l-aș fi putut salva d-

DE LA BRAILA

Flacăra

...n la mine și nu-l lăsam să plece, des că cei patru stăteau, erau tot așa i-am văzut. De ce n-a anunțat poliția? De ce nu a consemnat incidentul în caietul respectiv? „Pentru identul nu afecta sectorul meu.”

Mama lângă tabloul dragului ei Ronald

ra familie Bălan — primii au sărit în ajutorul victimei

t, subțire, îmbrăcat cu o cămașă desă la culoare și purtând o geantă de r și-a dezbrăcat cămașa, a rămas cu ul gol și-a început să-l lovească în ră și în abdomen pe cel căzut. Aceștia să se ridice, dar cel care-l lo- i-a secerat picioarele și l-a culcat nou, pe urmă s-a aplecat peste el, luat cu mina de păr și a început să-l ască puternic cu capul de asfalt. La noment dat, unul din cei doi aflați pe ar l-a spus să-l lase că-l omoară. omor, băga-mi-as...”. I-a mai aplicat va lovituri cu picioarele în cap și apoi lăsat. Ceva din grupul amicilor i-a at: „Aruncă boxul!”. Cind soții Bă- au coborât în ajutorul celui căzut, au t trântindu-se portiera unei mașini, care au bănuț că se urcaseră agre- l. Victima zăcea la pământ, cu fața os și se zbătea ca un pui de găină cu ul tăiat. Așa cum fusese tras într-un de umbră al străzii putea fi călcat o mașină, apreciază martorii. Aceștia oprit cițiva taximetristi, un șofer de in ARO s-a dus să cheme Salvarea și iția, între timp a apărut în zonă ma- ul Aramă (întimplător? — n.n.). A luat ele soților Bălan. În prezența lui, un imetrist a spus: „Am zis că n-o să n, că mi-e frică, dar mai bine spun. Gigi Burlacu, îl cunosc, l-am văzut sp...”. Cu toate acestea, dl. maior a eb... pe chelneriță în mod expres pre Costandache. De ce, dacă singurul ičiu la ora aceea trimitea la Burlacu? em menționea că familia Bălan nu a citată decit în data de 31 iulie (între p victima fusese și înmormintată, iar ractorul internat la psihiatrie, în 19 ie și arestat, în spital, abia pe 25 iulie;

Ronald murise pe 24). În acest interval, „bolnavul psihic” a fost liber, ceilalți trei n-au fost reținuți decit pentru o declarație, iar unul dintre ei, N. Pitulice (poreclit „șefu”), un ins vesnic fără bani (afirmă chelnerița) a plecat imediat în Turcia, de unde nu s-a mai întors.

Am comis o ilegalitate arestindu-l pe Costandache!

În orice anchetă, demersul cel mai important este stringerea probelor, pe baza cărora se formulează încadrarea juridică. Pentru infracțiunea de omor și vătămare corporală, proba nr. 1 este expertiza medico-legală, document care, în cazul Gasparic, nu a fost încă trimis procuraturii de către Institutul „Mina Minovici”. Știți ce susține procurorul? Că, în absența acestui document, arestarea presupusului vinovat este ilegală (implicit arestarea lui V. C.). Chiar dacă arestarea s-a operat după decesul tinarului student? Chiar dacă în certificatul de deces este specificată cauza morții de către medicul care a efectuat autopsia (hemoragie meningo-cerebrală, traumatism cranio-cerebral, agresiune)? Chiar dacă a fost audiat un martor ocular care a precizat că ceea ce a văzut n-a fost o luptă, ci o revărsare furibundă? Și chiar dacă vinovatul a recunoscut, în biroul maiorului Dumitru Hahul, șeful serviciului judiciar: „După ce l-am trântit, l-am mai dat vreo doi pumni sau vreo zece, că nu mai știu, nu pot să știu”? În biroul procurorului-șef, întrebările acestea le-am pus și noi, dar le-a exprimat și mama îndoliată, în prezența noastră. „Domnule procuror, dar copilul meu a murit și a murit pentru că a fost bătut de acest vierme, asta nu e cea mai puternică probă? Eu primesc telefoane anonime în care sint amenințată că, dacă nu mă potolesc, o să rămân și fără celălalt băiat și dv. susțineți că n-aveți probe? De ce nu i-ați arestat și pe cei care au fost în noaptea aceea cu Costandache, de ce sint lăsați liberi, de ce Burlacu îmi amenință băiatul? Vreți să ajung să-mi fac singură dreptate? Am s-o fac și pe asta, pentru că cu mi-am pierdut, odată cu copilul, sensul victiei și dv. veniți acum să-mi spuneți mie că l-ați arestat în mod ilegal pe criminal? Asta numiți dv. dreptate?” La această avalanșă de întrebări, răspunsul a fost acesta: „Doamnă, nu ne învățați dv. pe noi cum să ne facem meseria, pentru că noi nu venim la dv. la clasă să vă învățăm cum să vă faceți orele.”

Putea muri și de altceva

Ca să atenuăm din efectul acestei puneri la punct, am continuat noi dialogul cu cei doi procurori.

— Ce se întâmpla dacă victima nu murise, ci se alegea cu grave vătămări corporale? N-ar mai fi fost arestat vinovatul?

— Ba da, dar numai în baza unei expertize medico-legale, singurul document științific care ar fi legitimat arestarea. Am văzut cazuri cind o persoană agresată, vătămată, a decedat și expertiza a demonstrat că decesul s-a produs în urma unui stop cardiac, nu a leziunilor provocate prin agresiune; dacă expertiza va dovedi că Ronald Gasparic a murit de altceva, atunci noi sintem în culpă: l-am arestat ilegal pe Costandache.

N.N.: Și cind te gîndești că și tatăl criminalului „sugerase” aceeași idee doctorului Bacalbașa (secția terapie a Spitalului Județean Galați, unde Ronald a fost transferat în 18 iulie): „Bătaie, bătaie, dar nu s-ar putea să moară și de altceva?”

— De ce încadrarea juridică este lovitură cauzatoare de moarte și nu omor?

— Din același motiv: absența actului medico-legal.

În acest moment mama intervine din nou: „Și pentru încadrarea pe care ați făcut-o ce act ați avut?”

— Domnule procuror, dar un ins care a putut aplica astfel de lovituri, chiar presupunînd că ele n-ar fi cauzatoare de moarte, este un pericol social. Lăsat liber (așa cum a fost lăsat Costandache), mai putea comite o infracțiune, sau putea să fugă din țară, sau pur și simplu să moară. Mai mult decit atît, prin relații, el și-a aranjat o internare la psihiatrie.

N.N.: Referitor la acest episod, dl. colonel Virgil Popa ne-a declarat că e vorba de o manevră: „S-a internat, chipurile, e nebun, iar taică-său umbla pe toate căile, pe la București, pe la Jilava, să-l scoată nebun.”

— Dacă vinovatul este sau nu bolnav psihic nu poate demonstra decit expertiza medico-legală. De asta se află la Jilava. E dreptul lui să încerce să-și usureze situația invocînd absența discernămintului, noi nu i-o putem interzice.

— Domnule procuror Mihalcea, pînă la ora actuală nu au fost audiați, nici

măcar cițiva martori importanți, deși d-na Gasparic a depus la dosar declarațiile lor (care, însă, nefiind luate de dv., nu sint valabile). Noi am reușit să vorbim cu ei și am aflat elemente extrem de interesante și utile. După părerea noastră, depozitiile lor nu-l avantajează pe inculpat. Doamna Gasparic v-a susțea că tocmai de aceea nu i-ați audiat.

— Nu-i nici o problemă, ei vor fi audiați, dar propunerea pentru audierea unor martori trebuia s-o facă avocatul dinsei, ori el abia în 2 septembrie mi-a spus. Ce să fac, nu pot să-l învăț eu ce să facă, s-ar supăra. (Dacă e cineva de menajat, apoi chiar dl. avocat e acela!).

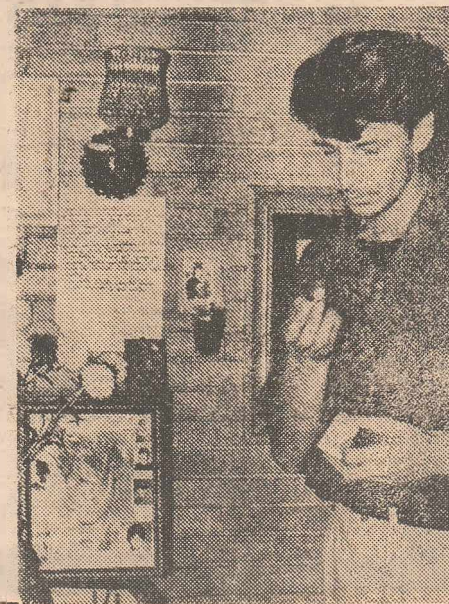
— Vreau să vă spun că toți acești martori ne-au declarat că le este frică de mina lungă a fostului ofițer de miliție. Chiar martorul Bălan, pe care l-ați au-

diat, recunoaște că a dat o declarație incompletă, omițînd un element esențial (arma albă, boxul), tocmai că i-a fost frică.

— Din partea noastră, vă asigurăm de toată obiectivitatea. Iar dacă n-au fost audiați pînă acum, este și pentru că eu am fost în concediu (n.n.: mortul a fost îngropat, i s-a făcut și parastasul, anchetatorul în concediu și vinovatul la nebuni, în timp ce martorii-cheie tac milc, sperînd să nu-i mai cheme nimeni. Singurul care e eficient în toată povestea asta e bătrînul Costandache, care, din umbră, lucrează nestingherit pe toate fronturile. Poate de aceea n-a avut timp pînă acum să dea un telefon familiei îndoliată pentru a-i adresa măcar strategie sincere condoleante, cu atît mai mult cu cît a lansat în diferite medii ideea că cei doi băieți au fost prieteni, dar s-au încăierat de la o fată, Ronald l-a atacat pe fiul său pe la spate, iar acesta, cu o lovitură de judo, l-a aruncat la pământ, ceea ce a provocat traumatismul cranio-cerebral.)

— Domnule procuror-șef, pentru a elimina toate suspiciunile, inclusiv aceea că

dl. Mihalcea este prieten cu inculpatul și cu tatăl lui, nu puteți dispune ca ancheta să fie preluată de un alt procuror?

— Aceasta trebuie s-o solicite doamna Gasparic, prezentînd și motivele. Iar eu cred că cel mai mult s-ar bucura dl. Mihalcea să scape de acest caz (oare de ce?).

Mama celui ucis nu mai crede în dreptate

Ronald a fost în zilele fierbinți ale Revoluției la București, la Televiziune și gloanțele l-au ocolit. I-a fost dat să moară de mina unui om cu care n-avea nimic de împărțit. Iar noi, care am pornit să facem puțină lumină, am plecat din

Masa de lucru a lui Ronald, așa cum a lăsat-o în ziua fatală

Brăila cu mult mai multe semne de întrebare decit ne-am fi așteptat. Ni s-au întimplat lucruri ciudate acolo. Cum am intrat în camera de hotel ne-a și sunat un martor ca să ne spună că a auzit că vrem să stăm de vorbă cu el, dar că nu-l găsim acasă, ci la mama lui, într-un cartier mărginaș. Nici astăzi nu știm cum a aflat de sosirea și intențiile noastre. De asemenea, ne întrebăm cine a dat telefon la poliție în numele nostru? De ce a mințit dl. col. Virgil Popa atunci cind l-am întrebat de ce nu a dat cazul în „Ancheta”, publicație pe care o coordonează? Dumnealui ne-a spus atunci că din lipsă de spațiu, dar că l-a dat celor de la „Libertatea”. Or, cel de la „Libertatea” au declarat public faptul că s-au făcut presiuni asupra lor, inclusiv de la poliție și de la dl. Petre Costandache, ca să nu facă publicitate, ba chiar să se abțină și de la publicarea anunțului de deces. Dl. procuror Ilie susține însă că procuratura a interzis „Anchetei” publicarea unor materiale referitoare la anchetele în curs. De ce le este frică martorilor? De ce a încercat chelnerița să ne creeze o imagine „pozitivă” a agresorului? De ce a fugit în Turcia unul din prietenii acestuia și participant la bătaie? De ce, începînd cu noaptea de 17—18 iunie, V. C. a fost cercetat vreo 2 zile la poliție (așa susține colonelul Virgil Popa) fără mandat de arestare? De ce, în ziua de 22 iulie, cind Ronald urma să fie transferat cu un elicopter la București (închiriat de familie cu 100 000 de lei), medicul de gardă, doctorul Muzichievici, a anulat zborul elicopterului, comunicînd echipajului acestuia că pacientul și-a revenit și se simte bine?

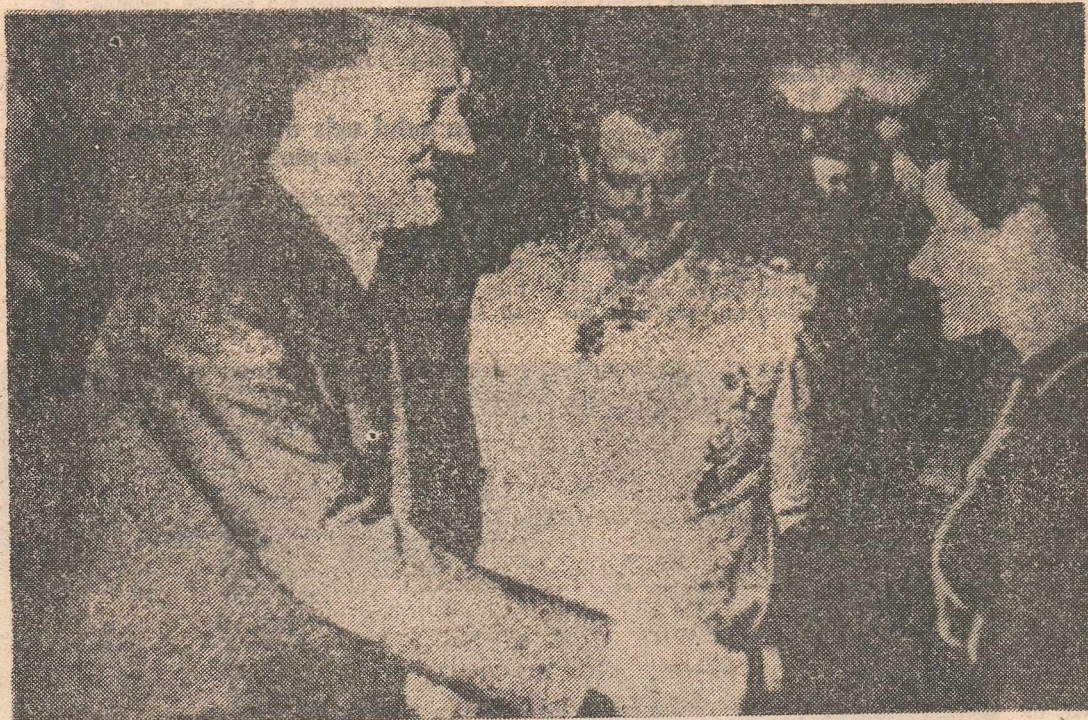
Pentru ce și pentru cine toate acestea?

VALERIA DORNEANU ■

Fotografii de ELENA GHERA ■

Fratele lui Ronald aprinzînd candelă

PRIMUL COSMONAUT A FOST GERMAN?

În anul 1961, pe nava „Vostok”, Gagarin a făcut prima călătorie cosmică, zbor ce a durat 108 minute. Astfel, el a fost recunoscut ca fiind primul cosmonaut din lume. Din nefericire, viața acestui pilot temerar a fost curmată brusc, în anul 1968, când a căzut cu un avion Mig 15, pe care îl pilota. Dar iată că, în editura americană „Sterling” din New York, a apărut o carte a lui Bruce Quarrie, intitulată „Victoria fusese aproape”, în care autorul dezvăluie o serie de date senzationale.

În anul 1943, savantul atomist Wernher von Braun deținea în Germania hitleristă funcția de „observator” și „supraveghetor” al zborurilor experimentale. După înfrângerea Germaniei, von Braun, împreună cu alți specialiști, a fost chemat în SUA, unde, împreună cu o serie de cercetători americani a creat și urmărit realizarea programului spațial NASA. Din cartea lui Quarrie rezultă că în anul 1943 Hitler a ordonat ca un pilot de încercare să fie lansat în spațiu la bordul unei „capsule”, cu ajutorul unei rachete speciale. Misiunea fusese încredințată inițial unui as al aviației germane, Heini Dittmar, dar nu a putut fi îndeplinită deoarece, între timp, pilotul a suferit un accident de aviație ca urmare a unei aterizări forțate, fiind grav rănit la coloana vertebrală.

În această situație, autoritățile au încredințat misiunea unei femei, pilot de zboruri experimentale, Hanna Reitsch. În ziua de 12 aprilie 1943, a-

viatoarea s-a instalat în „conul” unei rachete „V2”. Acest „nas” a fost modificat, în mod special pentru a putea primi un om la bord. „Conul” forma al doilea etaj al rachetei „A-10”, pe atunci cea mai puternică din lume. După lansare, când s-a atins viteza de 6000 de kilometri pe oră și întregul ansamblu a atins altitudinea de 80 de kilometri, capsula s-a desprins, iar racheta s-a prăbușit în apele Mării Baltice. Pentru coborîre și aterizare, experimentata aviatore a folosit aparatul de bord, cu ajutorul ei punând în funcțiune motoarele de care dispunea „conul” și un sistem cu aer comprimat folosit pentru frinare. Conform previziunilor lui von Braun și a abilității Hannei, după un zbor de 20 de minute „capsula” a aterizat în apropierea unei ferme din nordul Danemarcei. Mai târziu, curajoasa aviatore a povestit despre „panorama” ce i-a apărut în fața ochilor de la înălțimea de 80 de km. După aterizare, pilotul zborului cosmic a fost întâmpinat de mașinile aviației germane și transportat la Berlin. Experimentul s-a desfășurat în mare secret. Pentru extraordinară ei faptă, Hanna Reitsch a fost felicitată și decorată de Hitler. Dacă documentele pe care se bazează relatările din cartea lui Bruce Quarrie sînt autentice, înseamnă că primul cosmonaut a fost de origine germană, și nu sovietică, și a fost femeie și nu bărbat.

AUREL DIANU ■

Inventatori români la Genova

Cititorii noștri își vor aminti poate de Paul Matei, prolificul inventator, căruia, cu ani în urmă, „Flacăra” i-a dedicat o suită de reportaje. Am încercat atunci (fără succes) să aducem în atenția forurilor științifice meritele acestui tânăr autodidact, cu largi și dovedite disponibilități pentru creații originale. Pasionat de invenții consacrate confortului domestic (climatizoare, scaune ergonomice, jucării electronice, stimulente agrobiologice, sisteme antipoluante, aparate menajere etc., dar și de instalații de protecție ecologică), Paul Matei a stîrnit interesul unor întreprinderi ale industriei ușoare, dar proiectele s-au pierdut pe drum.

Fire bătaioasă, în conflict endemic cu politrucii și birocrația comunistă, slobod la gură și de aceea supravegheat îndeaproape de agenții securității (care ne-au vizitat și pe noi în două rânduri, solicitînd informații despre comportamentul „moral” al colaboratorului nostru), Paul Matei mi-a mărturisit, în vara lui 1989, că este decis să plece din țară. Dar a făcut-o abia după revoluția din decembrie, cerînd, împreună cu fiica sa Mădița, azil politic în Italia, pentru motive pe care n-a întîrziat să le facă publice: „Am hotărît să mă expatriez — avea să declare unul reporter al publicației „Gazzetta del Lunedì” — după „mineriada” din iunie 1990, cînd am înțeles, îndurerat, că președintele Iliescu și acoliții lui conduc țara cu metode comuniste”.

Despre toate acestea am aflat abia în vara acestui an cînd Paul Matei mi-a telefonat din Genova. Ulterior, aveam să primesc și câteva plicuri cu tăieturi din ziare, dovezi certe că ambientul genovez i-a fost de bun augur. Potrivit celor relatate de presa italiană, compatriotul nostru desfășoară în continuare o fertilă activitate tehnico-științifică. Împreună cu Mădița (care i-a moștenit vocația pentru invenție) a participat cu mai multe creații originale la marea expoziție „Euro-Flora”, sîrbătoare horticolă ce concentrează, din patru în patru ani, toate realizările de vîrf ale domeniului. Inventatorii români au fost prezenți cu următoarele exponate: „Agro-euro-scut” și „Capcană fito-cromatică”, „Apa verde”, „Euro pastile germinative”, „Arac electronic euro-tip” și o pernă pe bază de petale de flori și rădă-

cini microsoare, montată pe o structură fono-electronică. Invențiile, primite cu mare interes, au dispărut într-o noapte din standul expoziției, ceea ce, evident, a declanșat o adevărată furie printre ziaristi. Paul Matei, inventatorul furat, a stat pe prima pagină a gazetelor. Dar cu același prilej, societatea britanică „London Institute”, interesată în depistarea autorilor de idei originale, i-a întins o mîna de ajutor. Ca urmare, sub egida patronatului englez, Paul și Mădița Matei au putut inaugura, în premieră absolută, un „Curs de invenție aplicată”. Evenimentul a stîrnit senzație și familia de inventatori a fost din nou asaltată de corespondenții ziarelor. Iată cîteva titluri, străjuind articole pe trei

și patru coloane: „Din România, cu fantezie: un curs bienal pentru învățarea artei invenției” („Il Giornale”), „Școala genialității” („Gazzetta del Lunedì”), „Din România, o familie de inventatori” („The Future”), „Du-te la școală!” („Il Secolo XIX”). Ideea și activitatea celor doi inventatori sînt calificate, adeseori, drept extraordinare, geniale, fascinante. Reproducăm în continuare cîteva fragmente din interviul acordat unui reporter al periodicului „The Future”:

„Vin de departe. Din România. Sînt refugiați politici care și-au dobîndit aici libertatea. Paul și Mădița Matei, tată și fiică, simpatici, inteligenți, cu ochii limpezi, doi oameni care au trăit tragedia României. Paul

nu cunoaște încă italiana, dar Mădița a învățat-o și se ajută mult cu franceza. Sînt amîndoi inventatori cu mii de proiecte. Paul are la activul său peste o mie de invenții mici și mari. Domeniul lui preferat este ecologia. The Future a luat interviu acestor extraordinare personaje, investite cu o mare bunătate omenească.

— Matei, cum s-a născut la tine pasiunea pentru invenții?

— Este o moștenire genetică, sau poate un dar divin. Inventatorii sînt „programați” să trăiască în sferele înalte ale creației.

— În țările occidentale avem mari necazuri cu poluarea. Există o situație similară și în est?

De data aceasta, ne răspunde Mădița:

— În țările de est e un alt tip de poluare. Poluare de tip politic, care sugrumă libertatea, democrația, modul de a gîndi și a trăi.

— Domnule Matei, vreți să vorbești de cele mai importante dintre invențiile dumneavoastră?

— Invențiile mele sînt în număr de 2000: de la pantoful electronic la biostimulatorul ce permite plantelor să germineze chiar pe terenuri nefertile, de la robotul ambiental la jucării electronice.

— Aveți o invenție foarte interesantă care se cheamă „Apa verde”.

— Este vorba de o apă de mare filtrată, un adjuvant în dezvoltarea plantelor pe terenuri vitrege, aride.

— Ce este și cum se va desfășura cursul de invenție aplicată?

— Dorim să deschidem o fereastră spre viitor și să-i învățăm pe tineri să devină inventatori. O facem cu ajutorul lui „London Institute”. Cursul se va desfășura pe parcursul a doi ani. În primul, vor avea prioritate lecțiile teoretice în italiană, română și franceză. În cel de al doilea, mai selectiv, se va da întințate aplicațiilor practice, microscopiei, computerelor, mecanicii fine. Ei vor învăța pe tineri cum își pot amenaja un laborator propriu și cum pot transforma apartamentul în care locuiesc într-un ambient ecologic. Vom vorbi despre istoria invențiilor, dar nu vom ocoli nici cercetarea fenomenelor misterioase, cum sînt cele legate de apariția O.Z.N.-urilor. E o temă vastă, greu de epuizat în cîteva cuvinte.

— La ce lucrați în prezent?

— Vreau să prezint autorităților o metodă și un catalizator special pentru stingerea sonderelor din Golf.

Doi inventatori, tată și fiică, marginalizați la București, cuceresc publicul genovez. E păcate, nu e încă oară cînd meritele unor oameni de știință și de cultură români sînt prețuite nu în țara lor de baștină, ci dincolo de fruntariile ei.

LIVIU TIMBUS ■

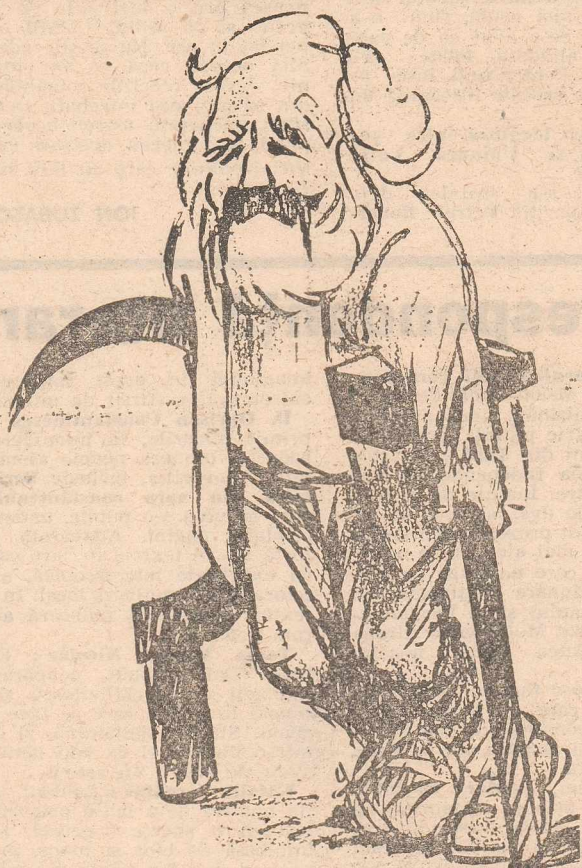
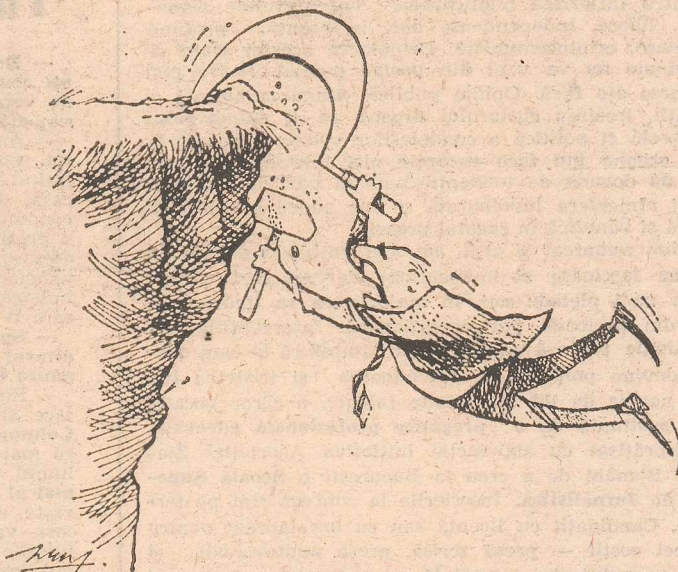
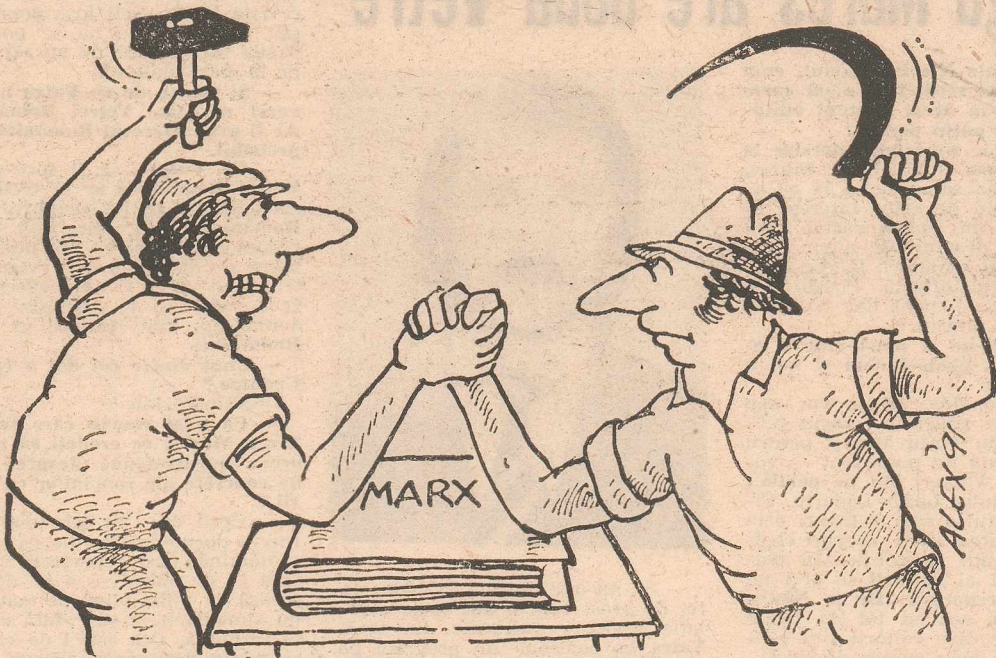
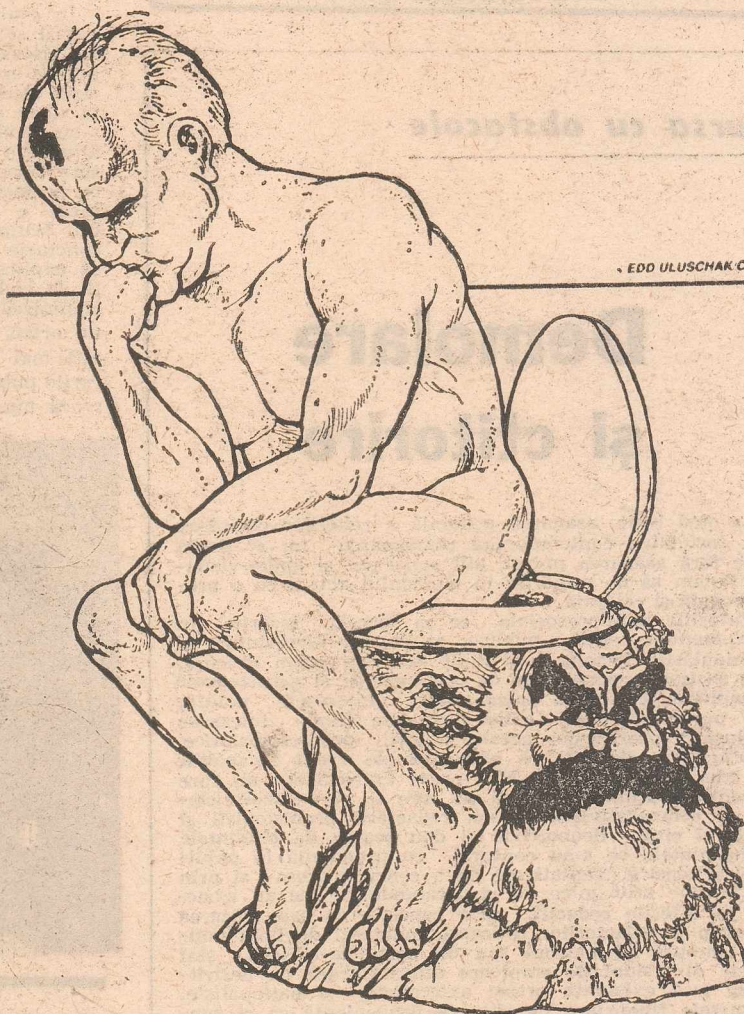
SECCERA ȘI CIOLANII

Umor

Din 23 August 1991,
soarele răsare
de la Apus

În această pagină
contribuie:
• MIHAI IGHAT
• EDD ULUSCHAR
• ALEX
• HUNG KIM SENG
• FRANZ FÜCHSEL
• MIHAI ZEUGEA
• VALERIU CURTU

Cursa cu obstacole

Demolare și ctitorire

În mod logic, asanarea generală a relațiilor complexe din societatea contemporană românească nu se poate face fără asanarea presei, atât scrisă cât și audio-vizuale. Putem să ne mindrim în momentul actual cu o presă bogată și colorată.

Euforiile politico-sociale ce se succed, izvorite din evenimentele vieții publice, ca și din diversivniile și manipularile forțelor mai mult sau mai puțin obscure, sînt susținute, perpetuate de comandanții și garnizoanele aparținînd celei de-a patra puteri. Interesele politice sau pur financiare, chiar deghizate fiind, înlesnesc deslășuirea profilurilor acestei puteri, deseori malefice. Istoria ne-a dovedit că extremismele sînt incapabile să aducă lucruri noi. Nici presa extremistă nu face excepție. Puținii specialiști pe care îi avem, teoreticienii și comparatiștii presei, redactorii profesioniști și publicul cititor deopotrivă își dau seama de tendințele și năzuințele ce s-au conturat cu pregnanță în publicistica noastră. Tentativele de a cenzura presa și prin mecanisme economice, ca și „scandalurile” ce au izbucnit în diferite redacții, prin concedierea sau plecarea în grup a redactorilor reticenți, indignați de linia politică impusă de patroni sau de partidele-editori, sînt și ele diversivni de amploare diferită, care nu periclitează însă existența presei extremiste și naționaliste. Resursele financiare de obscură proveniență ca și subsidiile acordate de putere mențin pe linia de plutire publicațiile cotidiene și săptămînale aservite.

Democrația noastră originală este născută de prietenia pentru înflorirea publicațiilor autointitulate democratice, libere, independente dar, în esență, profund reacționare, criptocomuniste. Demolarea acestor ziare și săptămînale nu va veni din partea puterii. N-are nici un interes s-o facă. Opinia publică, asanarea morală a societății, trezirea cititorului drogat, ca și autodemolarea morală și politică a condeierilor veleitari, aciuți la aceste organe (nu face excepție nici televiziunea care, zilnic, dă dovadă de tendențiozitate și partizanat), vor limpezi atmosfera involburată și vor aduce o rînduială firească și benefică în regatul presei.

Au mai remarcat și alții, am mai vorbit și noi de un fenomen fascinant și îmbucurător devenit certitudine: venirea unei pleade noi, în majoritatea sa tină, în presa din perioada postrevoluționară. Intervențiile ei săptămînale creează o emulație, o atmosferă în care adevărul devine palpabil, în splendoarea și tristetea lui. Avem nevoie de tot mai multe talente, a căror vocație să fie susținută de o pregătire profesională adevărată. Am îmbrățișat cu satisfacție inițiativa Asociației Ziaristilor Români de a crea la București o Școală Superioară de Jurnalistică. Inscrisurile la concurs sînt pe terminate. Candidații cu licență sau cu bacalaureat pentru cele trei secții — presă scrisă, presă audiovizuală și relații cu publicul — prezintă un potențial valoros și interesul lor față de această instituție independentă dovedește justetea și viabilitatea inițiativei A.Z.R.-ului. Specialiștii români, cadre universitare, ziaristi cu mare experiență (Cezar Tabarcea, Vartan Arachelian, Ion Cristoiu, Octavian Paler, Sergiu Andon) și invitații din străinătate care susțin cursuri și aplicații practice vor contribui la pregătirea noilor ziaristi.

O latură nouă în procesul de instruire, paralelă cu practica desfășurată la diferite redacții, studiouri de radio și televiziune (SOTI), va fi munca în cabinetul de presă și în biblioteca școlii ce se află în curs de organizare. Dacă obținerea unui cerx, a calculatoarelor și a altor aparate indispensabile este mai lesnicioasă, crearea unei biblioteci care să conțină în fondurile sale lucrări de bază din toate domeniile culturii (monografii, rapoarte de cercetări, anuare, enciclopedii, dicționare, lexicoane generale și pe specialități, colecții de reviste și ziare mai vechi și mai noi, ca și operele ziaristilor, publiciștilor și reporterilor de notorietate români și străini) este greu de realizat într-un rîstimp scurt. Depistarea, adunarea și achiziționarea volumelor este anevoioasă. Apelăm deci la sponsori, la donatori pentru întregirea acestui patrimoniu național de jurnalistică, absolut necesar procesului de instruire. Bunăvoința ziaristilor ca și a cititorilor de ieri și de azi, a posesorilor de lucrări ce fac parte din acest patrimoniu poate fi de mare folos în ctitorirea acestei biblioteci unice în țară. Donarea sau lăsarea în custodie a acestor lucrări ar fi nu numai un gest de generozitate, dar și o contribuție reală la edificarea unei presei democratice, constructive. Cei dispuși să îmbogățească acest fond spiritual se pot adresa Școlii Superioare de Jurnalistică (Calea Victoriei nr. 133-135, tel. 59 40 24). Pentru donații și sugestii vă mulțumesc anticipat directorul de studii al Școlii Superioare de Jurnalistică.

BALOGH JÓZSEF

4 septembrie 1991

SCULPTORUL OLARIU

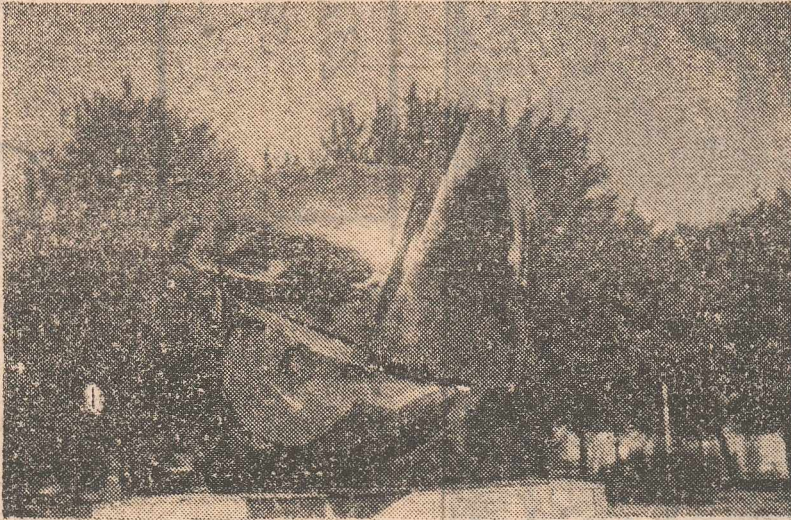
În sculptură știu întotdeauna ce ratezi și arareori ce câștigi. Tinerii viscăză să devină sculptori din impuls eroic și din ignoranță. S-au scris multe cărți despre importanța unor arte. Criteriile ierarhiei s-au modificat de la un veac la altul. Nu s-a scris însă nimic despre disconfortul specific unor arte ca profesiuni. În chip subtil, trudnicul e asociat cîteodată cu uritul. Sculptorii, care au ajuns la o concluzie asupra creației lor, știu să explice că se simt răsplătiți atît la elaborarea ideii cît și prin stăpînirea unui meșteșug. Cu cît un artist e mai sigur pe sine, cu atît mai puțin îl interesează părerea publicului. De fapt, îl interesează numai în măsura în care de

acestea depind acordarea de stipendii ori comenzi. Sculptura, ca profesie, presupune atîtea p.edici, neînțelegeri și privațiuni încît artiștii își schimbă treptat firea, sînt mai puțin comunicativi, închiși, prudenți în dialog. O butadă sune că nicăieri nu se emiț mai multe prostii ca în fața unui tablou. Sculpturilor le e dat să suporte însă un număr și mai mare de ineptii. Cît de prohibitivă e sculptura, ca măiestrie, ne o probează și faptul că nici un amator nu a ajuns, ca în pictură, o celebritate. Nu există sculptori amatori de interes real din aceleași motive pentru care nu avem chirurzi amatori și nici autori de simfonii amatori. E vorba de „arte și meserii” în care acumularea unui fond de cu-

noștințe și deprinderi devine condiția definitorie.

Urmăresc de mulți ani lucrul sculptorului Octavian Olariu. Artă lui mă preocupă deoarece ea a venit, chiar de la început, cu atîtea elemente originale, sub raport estetic și tehnologic, încît a trebuit să mă întreb permanent dacă e numai ingeniozitate ori, mai bine zis, ce semnifică aceasta. Întrebările foarte angajante se ivesc numai în relație cu temperamentele sigure afirmate. Caracterul artei lui Olariu s-a definit cu ocazia citorva fracturi biografice. De multe ori ne străduim să ghicim ce-ar fi devenit un talent în alte circumstanțe decît celea în care i-a fost dat să se manifeste. Octavian Olariu face parte din categoria restrînsă a artiștilor care nu numai că și pun astfel de întrebări — înaintea comentatorilor și, cîteodată, în locul lor — dar le și caută răspunsul.

„Căutarea drumului”, care pentru marele public contează drept o operațiune pe cît de misterioasă, pe atît de excitantă, e pentru orice artist o chestiune cu termeni cît se poate de clari. Un artist se reactualizează cînd începe să simtă presiunea unei idei. Orice contribuție artistică stă în chip esențial într-o idee generativă tot așa cum și recolta stă într-o sămînță. Cea mai complexă operă are un moment biografic, ceva de genul: „cam de aici s-a arătat totul”. Un anume obiect creat de tinăru sculptor ne indică net, dacă nu ce-ar urma ei să fie, măcar ce nu va fi el niciodată. Octavian Olariu a învățat, ca toți sculptorii generației lui, că obiectul (sculptura) e formă în spațiu. Articulația formei era tra-

Tîrgu Mureș are două Vetre

— Domnule Nicolae Băciu, cum ați reușit să scoateți o nouă carte de versuri în acest context editorial atît de puțin poetic?

— Am scos Nostalgii interzise la Ed. Columna, d.n. Tîrgu Mureș, lăsînd poezia să se simtă la ea acasă, dincolo de orice interese economice. Am tipărit cartea fără a pretinde drepturi de autor, iar editorul și-a asumat o pierdere financiară planificată. Poezia n-a îmbogățit pe nimeni dar nici n-a sărăcit pe nimeni.

— Spuneți-ne și nouă cine e editorul dvs., poate-i dăm și noi o gaură în sac.

— Sînt convins că se vor mai face și alte găuri în sacul S.C. Columna din Tîrgu Mureș, pentru că mai există un precedent — volumul de versuri De pe celălalt mal al poetului Lazăr Lădăriu. Fără, editorul a scos și titluri prin care va rușina să-și acopere cheltuielile făcute cu poezia. În planul imediat al editurii se află un volum de reportaje, De la Nistru pînă la Tisa, semnat tot de Lazăr Lădăriu, de care editorii sînt convinși că va avea succes de casă.

— Versurile noului dvs. volum sînt scrise acum, ați putut scrie versuri în acest an?

— Cu mici excepții, poemele sînt de dinainte de decembrie 1989, în marea lor majoritate fiind poeme cenzurate din precedentele volume. Cred că se pot număra pe degete cei care s-au simțit în largul poeziei în ultima vreme.

— Dvs. n-aveți nici o inițiativă particulară în domeniul cultural?

— Cred că revista Alpha — printre primele reviste noi, apărute în țară, după decembrie 1989 — a însemnat o bată de culbore în fenomenul publicistic mureșean. Au apărut 12 numere după care s-a încetat apariția, atît ea cît și Casa de editură Alpha, care reușise să tipărească vreo 5 volume de versuri. La actualul preț astronomic al hîrtiei, la care se adaugă și celelalte cheltuieli tipografice, acestei inițiative i-a fost pus căușul în gură.

— Ce alte publicații și edituri au mai apărut în Tîrgu Mureș?

— Publicațiile noi care au apărut, printre care se regăsesc Carul mic, Gazeta Reghinului, sau mai recent Informația mureșeană, fac eforturi să nu fie înghițite de pestele mare al falsei economii de piață. Rămîn — ca singure puncte de sprijin cultural, spiritual, social — din păcate, tot vechile publicații Vatra, ziarul județean Cuvîntul liber. O gazetă săptămînală apărută de curînd făcută de oameni fără experiență, iar unli dintre ei, lipsiți de etică profesională, în loc să susțină adevăratele valori, seamănă și mai multe confuzii.

— Dar revista literară Vatra la care lucrați, cum mai merge?

— Să nu mai vorbim! O duce la fel de prost cum o duc toate celelalte reviste culturale din țară. Vatra își continuă un program pe care și l-au asumat întemeietorii seriei noi și nu dă Cezarului ce-i al Cezarului nici acum, cum n-a făcut-o, prin ce-a avut ea de substanță, nici altădată. Poate că-l lipsește ceva. Pentru unli, însă, a-cel ceva ce-i lipsește înseamnă un câștig.

— Este vreo legătură între revista Vatra și Uniunea Vatra Românească?

— Confuzia s-a instalat deja chiar de la apariția Vetrei Româ-

nești. Prămim telefoane ca și cum am fi Vatra Românească. Cei de acolo sînt căutați ca și cum ar fi revista Vatra. Sînt însă două entități diferite care nu se pot confunda nici privity de aproape, nici de la mari înălțimi!

— Și totuși, de ce Vatra n-a devenit revista... Vetrei Românești? Ar fi avut succesul României Mari, probabil.

— Ca Vatra să fi fost revista Vetrei Românești ar fi trebuit ca redactorii ei să fie membrii Vetrei Românești. Fiecare, însă, dintre redactorii Vetrei își are personalitatea sa distinctă, iar eventualele tentative n-ar fi avut succes. Din zece redactori ai revistei Vatra, numai doi sînt membri ai Vetrei Românești.

— Unul dintre cei doi o fi Radu Ceantea?

— Neîndoielnic!

— Ca poet român care trăiește în Tîrgu Mureș, ce credeți că nu stie presa bucuresteană despre relațiile concrete ale românilor cu ungu-rii?

— Cred că nu stie esențialul. Într-o documentație, fie ea și de-o săptămînă, des reporterii vin și stau — de obicei — o zi, două, și pleacă cu tola plină de materiale, nu sînt decît la suprafață ceea ce se întîmplă. Din astfel de excursii se poate demonstra absolut orice: și că sediul Uniunii Vatra Românească are o încălțare de 45 de grade și că sediul UMMR e suspendat în aer. Nu se stie adevărul nici despre ceea ce fac ungurii, nici despre reacțiile românilor și, din păcate, sînt întrebări, ca să nu spun anchetați, mereu aceiași oameni, sau mereu aceiași grupuri social-politice care au ieșit mai în față.

ION ZUBAȘCU

Corespondență literară

Precizare pentru toți corespondenții noștri: M-am întors de cîteva zile de la Chișinău, unde am fost — printre foarte puținii scriitori și ziaristi români din Țară — martor la proclamarea Independenței Basarabiei noastre. Înainte de a deschide scrisorile dvs., as vrea să vă spun că ați fost prezenți prin umila mea ființă și mai ales, prin miracolul poeziei care ne leagă pe toți, la Marea Adunare Națională din Agora Chișinăului și în Parlamentul care a urcat Moldova pe ultima treaptă înaintea Marii noastre Uniri.

Vă mulțumesc tuturor pentru încrederea cu care ne scrieți și vă rog să fiiți convinși că toate victoriile revistei noastre vor fi și ale dumneavoastră.

Vă așteptăm, așadar, cu texte puternice, pe măsura vremurilor pe care le trăim. Nu vă doresc altceva decît să vegheați ca istoria reală a acestor clipe, realul însuși să n-o ia înaintea cuvintelor dvs. și a noli frumuseți care se cerc gîndită și

imaginată în acest imprevizibil, cutremurător sfîrșit de mileniu.

D. Oprean Constantinescu: Am primit plicurile, la întoarcerea în redacție (nu era nevoie să-mi trimiteți dovezile), inclusiv Serisoare mica din vara constanteană (pe care as vrea s-o public, undeva) și celelalte pagini. Adevărata dvs. forță stă în textele în care captați, cu excitație microscopice, unicul, coloratul dvs. univers local. În acele texte, credeți-mă, pulsează adevărata artă.

Toma Marius Nicolae: E mai bine. Dar trebuie, neapărat, să adungeti de la Mînușescu și Băconski la poezia care se face chiar acum. Stăți o săptămînă, zi de zi, într-o librărie și vă veți lămurii ce aveți de citit! Vă aștept.

Cătălin Serediu: Evident, intenția noastră de a lansa prin această rubrică o poezie concretă, locală, îmbibată de bios și toros, preferă poemul dvs. Un bunic. Vă mai aștept, pe această linie.

ION ZUBAȘCU

tată ca fapt subordonat. Or, pe el îl fascina tocmai articulația, deoarece acolo era viul. Problema pe care vroia să o rezolve ar putea fi formulată astfel: cum să concepi o formă compactă care să fie totuși un triumf al articulației. Sintem deprinși de mici să pornim cunoașterea dinăuntru spre înafară. Cunoașterea însă e posibilă și din-spre înafară spre înăuntru. E posibilă oricum, dacă omul e croit întru aceasta. Orice drum se vădește a fi fost adevărat când rezultatul e convingător. Primele „compactități” întinse articulate aveau farmecul bizarului și o anume provocare artizanală care invitau la aprecieri diverse. Românii sînt laudăroși din fire, dar sînt remarcabil de reținuți cînd trebuie să exalte meritele artei pe care o produc. Singura excepție o fac poezii și comentarii lor.

Olariu a avut succes cu „monoxilele” sale. Sculpturile „dintr-un trunchi” pot primi un loc de merit în muzeul ingenuității naționale în lemn din preajma Sibiului. Succesul internațional — care de altfel l-a și determinat pe artist să-și pună ideile în lucru în alte țări, mai întîi în Italia și apoi în Canada — l-a dat prilejul să se întrebe dacă nu cumva tradiția nu devine, la moderni, un criteriu inhibant. În Canada, „țara lemnului”, lemnul e pur și simplu evitat ca material al sculpturii. Cauzele sînt, probabil, două: amalgamul etnic, cu artiști provenind din țări unde cioplitul n-are un trecut, și sentimentul general că tot ce-i din belșug e un dar, nu și un motiv de mîndrie. În plus, criticii de artă nord-americani, care sînt extrem de influenți pe piața mondială a artei, tind să deslușească în obiectele din lemn o semnificație totemică. Apreciată în zonele unde ancestralul e factor artistic încă vital, aceasta e considerată cu rezerve în creația cultă.

Octavian Olariu a reușit în noua lui patrie un dublu tur de forță. El a schimbat materialul — operațiune majoră, întrucît oțelul obligă la modificări de profunzime în metodă — și a izbutit să-și facă un nume în numai un deceniu. Artistul are o voință extrem de robustă și, ce-i mai important, știe să aprecieze corect o reușită. Astfel că, în ansamblu, opera sa indică progres. E sculptorul român care se repetă cel mai puțin, avînd totuși cele mai pregnante repere de concepție. În Canada există o lege care-i silește pe cei care investesc în construcții de interes monumental să ofere 1 la sută din fonduri pentru realizarea unor creații majore. Olariu a primit de la municipalitatea din Montreal mai multe comenzi, fapt care, în ultimii ani,

îndeosebi, i-a asigurat un moral foarte bun. El nu a renunțat cu totul la bucuria de a i codi articulația secretă a naturii. Există oameni la care imaginația e atît de productivă încît toarnă în tiparele noi, în chip original și adesea paradoxal, banalul. Octavian Olariu a construit din oțel inox un ou imens care... poate fi demontat. E o sculptură „care devine”, iar impresia e cu atît mai substanțială cu cît în eleganta sa sfericitate obiectul pare să nu promită nimic.

L-am vizitat pe Octavian Olariu în atelierul din Montreal unde activează laolaltă cu un grup de sculptori cultivați de primărie. Ca pretutindeni, și în Canada contează mult să fii de-al lo-ului. Poziția românului e solidă și cu viitor fiindcă Olariu, pe lângă forța artistică, trece drept cel mai implicat în meșteșugul propriu-zis al metalului. Practic, toți colegii săi își transpun creațiile în material definitiv angajînd muncitori: sudori, specialiști în ambutisare, în polisaj, în edificarea spațială a machetelor mai complexe. Olariu are un soi de jubilație permanentă în prezența dificilului. El e omul soluției celei mai ingenioase și al construcțiilor matematizate. Cred că asta l-a salvat, ca individ și ca artist: capacitatea de a evidenția interesantul, atrăgătorul în cele mai potrivnice împrejurări. Nu pot afirma că Octavian Olariu răzbește deoarece are încredere în sine, întrucît e mai la îndemînă o altă ipoteză: el nu crede că soarta poate fi prea rea, oricît de rea s-ar arăta aceasta la un moment dat.

Oriunde s-ar găsi, Olariu va ști să susțină, prin propriu-i exemplu, ideea că merită să te faci sculptor. Și, în definitiv, că merită să te naști și să trăiești.

TUDOR OCTAVIAN ■

DEBUT FLACĂRA

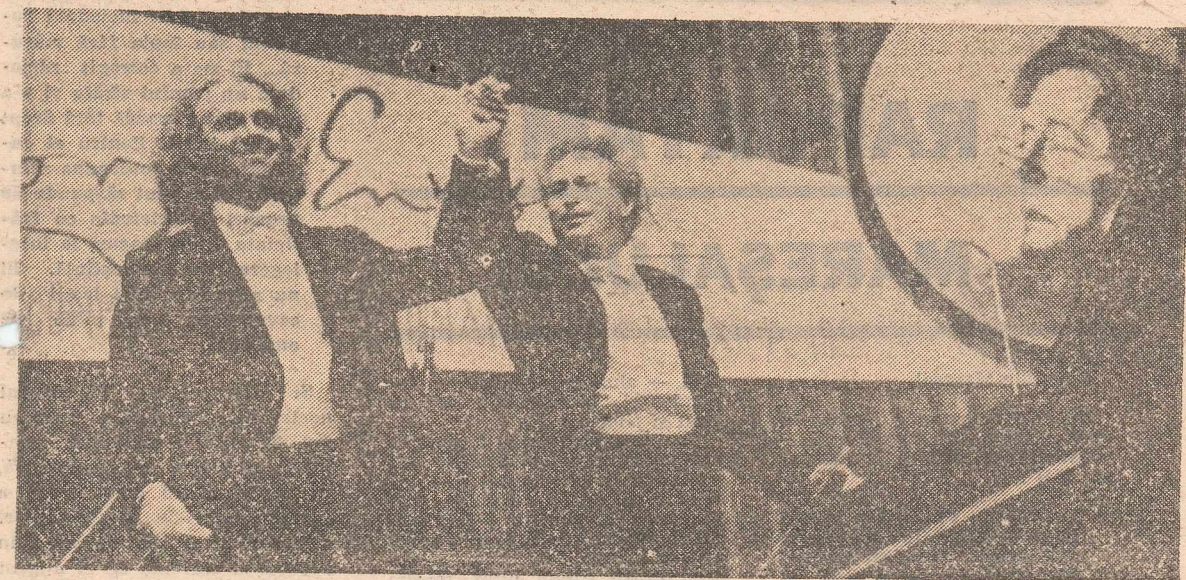
Poem pe o piatră de catapultă

Ma toamnă decît vara aceasta, mai rar în spațiul în care de la Daco-romani încoace ne Desfășurăm activitatea în Depîn consens și cu înaltă Răspundere patriotică. Însă Azi e o zi fierbîntă și Lungă cît o ședință parlamentară Transmisă-n direct. Iar dinspre sfîrșitul de Mileniu miroase a Aripă de fluturi, arse, precum și A singele altor ratați. Profiturilor acestui moment de Slăbiciune generală li se oferă Ocazia unor premoniții apocaliptice, Șantajîndu-ne sentimentele încă Neeșuate pe continentele friții. Se vorbește, lată, tot mai mult se Vorbește despre o lege prin Care fondul de disperare universală să Fie împărțit pe cap de locuitor. Așa, Cîteva kilograme fiecărui, echitabil și Fără vreun motiv de supărare. Iar Timp de cîinci căruțe cu ani să Nu te pună dracul să-ncerci să Scapi de ea fiindcă tot prin lege e Interzis. Așa că fă ce te Tale capul. Pune-l în lada de Zestre a fetei, în pod, dă-l în Păstrare la CEC, cu dobîndă, Totul e sã o ai, cînd se va Implini sorocul. Și dacă Nu îți convine, nu ai decît să Nu citești acest poem scris pe O piatră de catapultă. Mai Bine dă drumul la televizor sau La orice altceva și urmărește o Emisiune de știri, pleptănată atent, Cu cărare pe stînga.

La urma urmei

Ce dacă apa nu mai curge la robinet? Se prăvale din cer și încă prea multă. Nu este piine? Fiți siguri, nî se va da Cozonac, precum în bătrîna zicală. Iar dacă șomajul a devenit amenințător, Nu vă fie teamă, azi se poate face speculă Cu orice. Dumnezeu, spuneți, și-a întors Fața de la noi? Nimic mai inexact! Noi ne-am întors sufletele către Satan, Și la urma urmei, nici nu are rost să Vă gîndiți la toate acestea. Nu simțiți? Clipă de clipă, moartea ne Supraveghează atent prin Taura cheii.

DAN T. GURTESCH ■

Festivalul „George Enescu”

PRIMELE ZILE

Deși, în ordine cronologică, ar trebui să încep aceste însemnări cu concertul inaugural al celei de a XII-a ediții, înființarea protocolară și valorică aparține, mi se pare, celei de a doua serii. În fine, după ani de așteptare, Opera Română propune o nouă versiune a Oedipului enescian. Absența acestei lucrări majore a teatrului liric din secolul XX s-a resimțit la nivelul generațiilor. O mare parte din public nu-și mai amintea, sau nu cunoșcuse chiar, ce a însemnat premiera din 1958. Cvadrupla semnată Silvestri, Ohanesian, Rănzescu, Laub nu poate fi totuși uitată. Destinul acestei prime versiuni și a interpreților ei a fost pe măsură operei și a adus muzicii românești multe temeiuri de recunoaștere a geniului enescian pe toate meridianele, bucurîndu-se prin înregistrarea realizată de Mihai Brediceanu și de distincții în lumea discului mondial. Nu am putut privi premiera de acum ignorînd virtuțile unui mare spectacol, de o modernitate clasică și, pentru mine, dar și pentru mulți alții, creația lui David Ohanesian rămîne turnată în bronzul monumentelor durabile, pe care istoria nu le poate doborî.

Regizoarea Cătălina Buzoianu, în nota teatrului contemporan pe care a inaugurat-o la noi Andrei Serban, a propus o altă lectură, căutîndu-și propriul drum cu experiența și personalitatea ce o caracterizează. Formula de spectacol-concert nu este, cred, rezultatul grabei, al economiei de mijloace, ci al unei prudente abordări, pînă

la hotarul de înțelegere a muzicii. O înțelegere care nu depășește — deși se mărturisește mai mult apartenență teatrului sofoclian — ceea ce, cu o măiestrie inegalabilă, realizase Jean Rănzescu. Poate greșesc, dar am avut adesea sentimentul că discursul muzical preia mersul evenimentelor scenice și-l suplineste prin apelul la imaginația spectatorului.

Liantul muzical al istoriei românești a Oedipului este dirijorul Mihai Brediceanu, autoritară personalitate și cunosător pasionat al capodoperei maestrului. El este, de fapt, adevăratul creator al acestei noi versiuni, acceptînd competiția cu recenta înregistrare pe discuri compact, realizată de Lawrence Foster, cu van Dam, în rolul titular. Distribuția este numeroasă, aleasă special pentru a da premiei un alt profil, așa cum opțiunea pentru textul francez original a fost, în principiu (dar nu și în practică), o idee bună în ambianța unei reprezentații de festival. Rolul titular, prin Attila Kovacs, ne-a oferit o imagine scenică și vocală care traversează drama, cu momente bune, dar fără a lăsa totuși amintiri deosebite. Sintem prea marcați de creația lui Ohanesian, pentru a putea estompa acest model cu o simplă nouă apariție. Componenta distribuției nu depășește obișnuitul nici în ce privește ceilalți soliști. As cita, dintre reliefuli, pe Florin Diaconescu, Pompei Hărășteanu, Dan Zancu și, în parte, Ecaterina Tuțu, Melania Ghioaldă, fără a uita corul condus de maestrul Stelian Olariu. Cu-

rizității de a arăta „altceva” i-au plătit tributul scenografia lui Cătălin Arbore, ca și comentariul coregrafic al Adinei Cezar, cu sorți de izbîndă diferențiați. O seară Oedip la Opera Română, un eveniment, fără îndoială, de care aveam nevoie, nu pentru a uita trecutul, ci pentru a mai face ceva în favoarea viitorului. Răspunsul pe care îl va da sfinxul-public validează în timp această perspectivă...

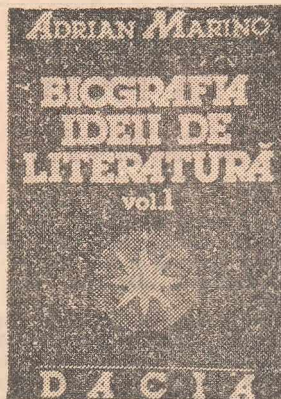
Simfonicul Orchestrei Naționale Radio îmi apare, în ordine, ca un alt moment memorabil al acestor prime zile. În program — Enescu, Beethoven, Mozart; autorul serii — Iosif Conta, cel care a lansat, în 1964, prima audiere absolută a poemului Vox Maris, reluat acum spre gloria lui Enescu. Reascultarea muzicii includea poate însăși evoluția artistului interpret, pînă la această sobră și impresionantă redare de acum, în compania orchestrei și corului Radiodifuziunii (maestru Aurel Grigoraș, soliști Ana Molla și Carol Herca). Un oaspete — Mihaela Martin, din nou în fața publicului românesc, cu o lucrare ce aparține tradiției festivalului, Concertul pentru vioară de Beethoven. Apariția Mihaelei Martin nu-i dezmințe faima anilor tinereții în ascensiunea spre maturitate, care însă nu o ferește de capcanele virtuozului și decompensărilor emoționale. Numele marelui sărbătorit al anului, W. A. Mozart, a strălucit cu Missa încoronării, într-o splendidă companie, dacă ne gîndim că s-a adăugat artiștilor de pe podium corul „Madrigal” al lui Marin Constantin și un cvartet solistic omogen, cu două vedete — Irina Săndulescu Bălan și Ionel Voineag, și două voci cu debut promițător — Laura Chebeleu și Ioan Ion Tîmbrea.

GRIGORE CONSTANTINESCU ■

SEMNAL

„Biografia ideii de literatură,”

— vol. I, Editura „Dacia”, Cluj-Napoca, 1991, 340 pagini, 98 lei —

Continuînd „Hermeneutica ideii de literatură” (1987), noul demers spiritual al domnului Adrian Marino este un erudit intermezzo, sau, mai exact spus, o introducere în biografia ideii de literatură (ce va fi dezvoltată, anunță autorul, în următoarele două volume). Deci e vorba de „o schiță” și de „un cadru de ansamblu”, constituite, prin cercetările domnului Adrian Marino, într-un adevărat sistem ce „intenționează să ofere o bază studiilor literare românești prin clarificarea întrebărilor esențiale: ce este literatura și cum a evoluat istoric această idee, cum a fost și cum poate fi ea gîndită”. Atent cu acela care îi va cerceta cartea, dl. Marino precizează că „Biografia ideii de literatură” cere alt regim de lectură decît cel pur „literar”, fiind nevoie de un dublu regim de lectură. Altfel, această grijă este probată și de rigoarea aparatului documentar impresionant ce însoțește cartea. (E.M.)

Un drum la Sankt-Petersburg

U.R.S.S. a putut să dăinuiească aproape 70 de ani (să nu uităm că „uniunea indestructibilă de republici libere” a apărut nu concomitent cu revoluția bolșevică din 1917, ci în 1924, odată cu prima constituție a U.R.S.S.) prin josnicie, bită, amenințare, mită și minciună. În tot timpul existenței U.R.S.S.-ului, democrațiile occidentale au pălăvrăgit despre „colosul cu picioarele de lut”, dar au colaborat cu acest colos, l-au incurajat, l-au tratat cu deferență și cu teamă și i-au dat monstrului posibilitatea să ființeze și să facă rău. Este pentru noi jenant să constatăm că, în perspectiva istoriei, mutind ceea ce este de mutat, cel care a avut dreptate în privința comunismului și a U.R.S.S. a fost Hitler. Da, nici Europei, nici germanilor, dar nici nouă, românilor, din o mulțime de motive — dacă n-ar fi decit acela că sub egida lui România a fost sfrtecată, prădată și crucificată — nu le cade și nu ne cade bine acest lucru. Preferam ca adversarii înverșunați ai bolșevismului să fi fost democrațiile franceză, engleză, americană și altele. Dar n-a fost să fie așa.

Imi aduc aminte de zilele în care agoniza Franco. Mort clinic, generalul spaniol era ținut artificial în viață pentru a se putea reglementa în bune condițiuni succesiunea politică. Nu altceva se întâmplă acum cu U.R.S.S. — un cadavru ținut artificial (pentru cât timp?) în viață. Arătam la începutul lui 1990 că paradoxul cumplit al zilelor noastre este obstinarea cu care cel mai mare demolator al comunismului, Mihail Gorbaciov, apără comunismul. De atunci, multe s-au schimbat, unele în chip spectaculos. Gorbaciov s-a convins pe propria lui piele ce înseamnă comunismul și a pus cu nădejde umărul (ajutat puțin, pe ici, pe colo, prin părțile esențiale, de Boris Elțin) la lichidarea celui mai monstru care s-a numit p.c.u.s.

Așadar, cu partidul pe care l-a slujit din leagăn, Mihail Sergheievici s-a lămurit — acest partid era cit pe aci să-l trimită pe el în lumea umbrelor și să readucă uniunea la rânduile staliniste. Dar Gorbaciov își mai face încă iluzii cu privire la U.R.S.S. Cică așa ceva ar mai putea dăinui! Uriașă amăgire! În pofida tuturor măsurilor luate timp de 70 de ani de liderii bolșevici de la Kremlin pentru înfăptuirea economică a republicilor, în pofida legării acestor republici de mîini și de picioare, în speranța că astfel ele nu vor putea exista de sine stătător și vor vrea să rămână în uniune, în pofida tuturor lucrărilor p.c.u.s.-isto-kaghebișto-kremliniste, U.R.S.S. a murit de moarte naturală, U.R.S.S. nu mai există. Ultimul mare imperiu de pe mapamond s-a prăbușit și resurrecția lui este imposibilă. A dovedit-o recentul congres extraordinar al deputaților poporului din U.R.S.S. „Nu-nvie morții, e-n zădărac, copile”.

Dar asta nu înseamnă deloc că U.R.S.S. nu este încă periculoasă în agonia ei. Zbaterile Kremlinului pentru a ține în viață un hoit pot încă să provoace mari dificultăți. Rezultatul însă nu poate fi decit unul: Kremlinul pentru Rusia, libertate și independență pentru toate celelalte republici. Colosul cu picioarele de lut este cu fruntea în țărîină. De acolo nu-l va mai putea ridica nici măcar Vladimir Ilici care se pregătește să facă o călătorie la Sankt-Petersburg. Iar dacă Mihail Sergheievici va rămîne — așa cum se prevede — fără slujbă la Kremlin, pentru tot ce-a făcut el bun în serviciul umanității și în contra comunismului, va binemerita de la întregul mapamond și nu va ajunge muritor de foame.

ION D. GOIA ■

RAPORTĂM MAREȘALULUI

Domnule Mareșal,

Noi, cei ce am mai rămas în viață dintre cei cărora dumneavoastră le-ați ordonat la 22 iunie 1941 :

„Ostași, vă ordon treceti Prutul! Zdrobiți vrăjmașul din răsărit și miazănoapte! Dezrobiți din jugul roșu al bolșevismului pe frații noștri cotoropiți! Reîmpliniți în trupul țării glia străbună a Basarabilor și codrii voievodali ai Bucovinei, ogoarele și plaiurile noastre!”

Vă raportăm astăzi 27 august

1991 — ziua proclamării independenței MOLDOVEI dintre Prut și Nistru :

Cu toate jertfele ce le-am făcut pe cimpul de luptă — sub comanda dumneavoastră — și apoi timp de 45 de ani — sub dictatura comunistă — nu am reușit. Soarta ne-a fost vitregă, vecinii ne-au fost haini, aliații tradiționali ne-au uitat, marile democrații ale lumii ne-au abandonat și ceea ce este și mai grav — o parte din conaționalii noștri s-au transformat în unelte oarbe ale comunismului, adus în furgioanele unei armate așa-zise eliberatoare.

Deznădejdea pusese stăpînire

pe noi, dar tot timpul ne-am gândit la ce ne-ați spus la 23 decembrie 1940 :

„Un popor care nu respectă trecutul și datina creștină, un popor care își pierde credința, un popor care nu cultivă iubirea pentru morții și strămoșii săi, este un popor condamnat”.

Nu ne-am pierdut încrederea și am ținut tot timpul seama că facem parte dintr-un popor „CARE-ȘI TRAGE OBÎRSIA DIN VEACURI DE CIVILIZAȚIE ȘI STATORNICIE” și că niciodată

„Valurile năvălitorilor, vrăjmașilor și deznădejdii nu ne-au putut cînti”.

Am crezut în cuvintele dumneavoastră spuse la 25 martie 1941 :

„Nu va fi liniște în acest colț al Europei — și nu va fi dreptate adevărată în lume — cît timp nu se va face sau nu-și va face dreptate poporul românesc. Și se va face”.

Am respectat cu sfințenie declarația făcută de dumneavoastră în fața veteranilor de război în luna decembrie 1940 :

„Poporul român n-a lovit niciodată din spate și nu și-a dezlănțuit niciodată cuvîntul sau fapta fără măsură... El nu a cotoropit niciodată un pămînt străin și n-a atins nici o brazdă fără drept și fără luptă. Pentru el cuvîntul a fost totdeauna sfințit. Și el a știut răspunde de veacuri la prietenie cu frățietate și de veacuri la înțelegeri cu recunoștință. El nu primește nici lecții de cavalerism, nici pilde de onoare”.

Și Dumnezeu, Dumnezeuul nostru al românilor, a ținut cu noi. Și dacă n-am putut executa noi ordinul dumneavoastră, vă raportăm că acest ordin a fost executat de nepoții noștri dintre Prut și Nistru, care în această zi mărească de 27 august 1991 și-au proclamat independența — un prim pas pe drumul revenirii acestor sfînte pămînturi străbune la sinul PATRIEI MUME.

Col. (r) MARIN POPESCU ■

Pe marginea unor „idei” noi cu rădăcini în trecut

ARMATA ȚĂRII, ÎNCOTRO?

În „Armata României” — Anul III, nr. 35(90) din 28 august — 3 septembrie 1991, domnul general maior Cula Lucian publică articolul „Ostirea și statul de drept”.

Întrebat este al doilea articol (publicat în același ziar) în care încearcă — natural, voalat — să apere niște idei (și normal niște poziții cam vechi) îl rog să nu se supere dacă încerc și eu (la rîndul meu) să-i pun cîteva probleme asupra cărora l-aș ruga să reflecteze și aceasta — cu atât mai mult — cu cît, după primul articol, nu s-a angajat nimeni (din ostire) într-o discuție de principii cu dînsul.

Sînt de acord că încercarea de lovitură de stat din U.R.S.S. „a adus din nou în actualitate, într-o modalitate dramatică, problema statului de drept și, în acest cadru, pe cea a poziției armatei în stat”. Așa este. Ba ceva și mai mult, cei ce și pierduseră pozițiile dominante în țara noastră (civili și militari din fosta mare, mijlocie și mică nomenclatură) jubilau pe la toate colțurile, își făceau planuri și așteptau momentul să treacă la acțiune.

Și tocmai din această cauză, trebuie să facem din armata noastră ceea ce trebuie să fie — INSTITUȚIA FUNDA-

MENTALĂ A ȚĂRII — care, alături de școală și biserică, să garanteze existența pe mai departe a poporului nostru pe aceste meleaguri și drepturile ce-i revin de drept fiecărui om din ȚARĂ. Dar... apare un dar. La noi se întîmplă cîteva fenomene pe care autorul le ocultește cu prudență și aruncă. (Știe dînsul ce) în curtea vecinului.

În primul rînd, armata noastră încă mai păstrează (prin unele cadre de comandă) idei și practici proprii regimului comunist de care nu se va putea debarsa atîta timp cît acei care sînt vinovați de așa ceva nu înțeleg să se retragă de bunăvoie sau nu sînt înlăturați. Că lucrurile stau așa o dovedește și declarația făcută de dl. Cula unui cerc restrîns de ofițeri în ziua de 19 august : „a venit timpul să terminăm cu revoluționarii din armată”.

Aș vrea să amintesc că pînă acum (cu excepția a două sau trei unități militare) nimeni nu a comunicat prin presă, așa cum au cerut-o atîția, că se decide de apartenența la partidul comunist iar cadrele active nu și-au depus carnetele de partid (și, apropo de aceasta, fostul șef al catedrei de filozofie de la Academia Militară a făcut o asemenea declarație și și-a distrus carnetul de membru

de partid ?) ; nu au fost trimise în rezervă cadrele reactivate după 23 decembrie 1989, așa cum își luase obligația conducerea M.Ap.N. ; nu s-a clarificat încă dacă acele cadre militare, acuzate prin presă de implicare în genocidul de după 22 decembrie 1989, au fost sau nu vinovate (nimeni nu știe, nu aude și nu face nimic — de ce ?) ; nu s-a comunicat de ce fostele cadre active sau rechemate ce au fost avansate la gradul de general (pe motive de... fidelitate) pe timpul fostului regim mai sînt ținute în activitate (cazul generalului Pancea, ca să dau numai un exemplu, deși s-ar putea da zeci și sute de exemple). De ce, domnule general Cula, nu amintim nimic de toate astea ?

În articolul menționat se fac de asemenea cîteva afirmații care insultă însuși poporul nostru. Să vi le reamintesc : „Armata... își dovedește zi de zi maturitatea : și cînd descurajează jocurile nedemocratice”. Cum vine asta ? Armata face sau nu face politică partizană ? Dacă face, atunci este grav ! Dacă nu face, atunci cum descurajează „jocurile nedemocratice” ?

Mai departe, „Cu siguranță armata își va îndeplini cu demnitate și simțul onoarei misiunile în pofida denigrărilor și

presiunilor la care este încă supusă”. Greșit ! Armata nu trebuie transformată într-o falangă de martiri. Armata trebuie să fie copilul adorat și iubit al poporului, în care toți românii să ne punem nădejdea. Pentru aceasta trebuie ca dumneavoastră, conducerea, să aruncați tot leștul ideologie (ce a mai rămas la unele cadre de conducere) peste bord și să faceți din armata țării ceea ce era cu 51 de ani în urmă : o mare mută, ruptă de luptele politice și cu ochii și inima la frontierele țării.

În nici un caz, într-un stat de drept, comandanții militari nu-și pot aroga drepturi bonapartistice sub nici un motiv. Ce revine comandanților militari este să înlăture cauzele ce generează aprecieri necorespunzătoare la adresa armatei. Or, tocmai acest lucru nu se face. Ar fi mai multe de spus, dar să ne oprim aici rugîndu-l pe domnul general să nu ne nădea lecții și nici să nu mai emită idei care ne-au guvernat pînă în decembrie 1989. Totodată, rugăm Parlamentul țării să ia în discuție acest caz care arată cum un ministru adjunct al M.Ap.N. propăga idei puciste.

Col. (r) MARIN POPESCU ■

O minunată călătorie

TURISM CU PREȘEDINTELE

„Luni, 2 septembrie 1991 vă veți urca în Boeingul 707 al predecesorului dv. și veți porni spre Israel. Veți fi însoțit de miniștri, de citiva scriitori, de gazetari care laudă orice acțiune întreprindeți. Veți trece cu vederea faptul că mai bine de jumătate din avion e gol, nu vă veți gândi nici o clipă la gaze-tarii (printre care și scriitori) care au călătorit spre aceeași direcție în condiții precare și nu veți calcula ce economii s-ar fi realizat dacă i-ați fi luat și pe aceștia cu dv. La aproximativ 10,45 veți ajunge pe aeroportul Ben Gurion din Tel Aviv de unde, împreună cu suita dv., veți pleca la Ierusalim. Acolo, la ora 12 veți participa la o ceremonie de primire în Grădina Trandafirilor, o plantă care v-a purtat noroc. Veți a-

vea numai o scurtă ezitare ui-mindu-vă că trebuie să treceți în revistă și al doilea rind al gârziilor de onoare. În timp ce veți face cunoștință cu marii dregători ai acestei țări, gaze-tarii români și străini vor admi-ra printre altele, fata de o fru-musețe răpitoare care e tambur major la fanfară. Apoi, după discursurile de rigoare, veți participa la un prinz dat în onoarea dv. de președintele țării gazdă la care vor fi ad-miși doar fotografiile pentru cite-va minute. După amiază veți fi prezent la mormintul fondato-rului statului vizitat și după ce veți depune o coroană de flori veți veni în mijlocul delega-ției și veți purta un dialog a-mical. Vor urma la King David Hotel citeva întâlniri importan-te și unul dintre gazetarii soco-

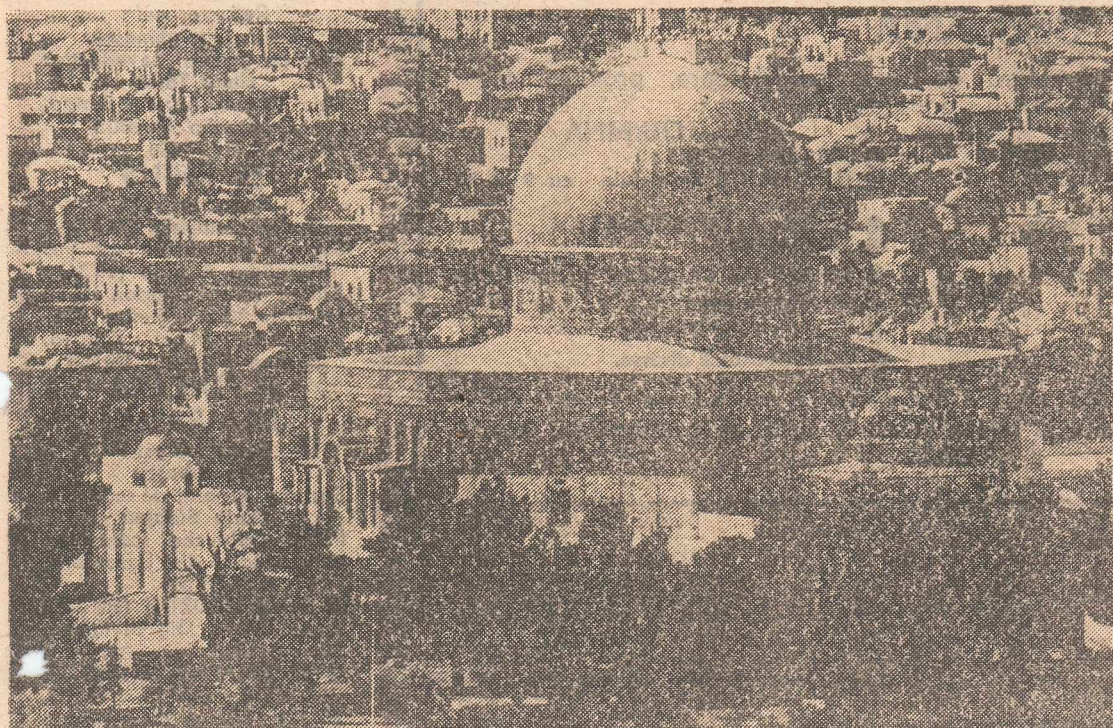
tiți ca aparținând opoziției, Cornel Nistorescu, va fi invitat la masa de la ora 20, fără să se țină cont de un detaliu; respec-tivul a fost coleg cu trimisul special al Publicațiilor Flacăra așa că va prefera să se culce decît să accepte o jignire a a-cestuia, lăsându-l de unul sin-gur. A doua zi veți vizita Mu-zeul Holocaustului unde nime-ni nu poate rămîne impasibil, mai ales atunci cînd la Memo-rial Children's sint evocați copiii uciși de naziști. Ca pe tot parcursul vizitel, nu veți băga de seamă goana în care cei din suita dv. încearcă să ajungă la timp la mașinile, autobuzele lor, pentru a nu se pierde de cortegiu. La Kneset vă veți fotografia cu unii dintre cola-boratorii dv. în fața unei lu-crări de Chagall. La Biserica

Nașterii din Bethlehem vă veți hazarda prin ambianțe strimte, uneori adevărate catacombe, in-conjurate cîteodată de oameni necunoscuți și temeritatea dv. va provoca frisoane celor care au grijă de paza dv. La prinzul oferit de premier vor fi prezenți de această dată, la una din-tre cele nouă mese din sala de protocol de la King David Hotel și Cornel Nistorescu și trimisul special al Publi-cațiilor Flacăra. Apoi veți face turul Ierusalimului tre-cînd cu vederea pe arabi care strigă „Asasinul lui Ceau-șescu”. Veți aprinde luminări, veți atinge Zidul plîngerii, veți asculta explicațiile ghizilor și poate veți fi uimit de frecen-ția cu care foști membri din P.C.R. fac cruce după cruce, de parcă ar fi niște pelerini sosiți cu mari sacrificii la Sfîntul Mor-mint. La recepția pe care o veți da la 20,30 veți fi nevoit să-i chemați pe toți ziaristii deoa-rece guvernul țării gazdă, ocu-pat fiind cu o importantă ședin-ță, nu va veni și deci va tre-bui ca sala să fie umplută cu altcineva. Cu acest prilej, la observația trimisului Publica-țiilor Flacăra că ziaristii pot să se întilnească într-o anumită im-prejurare fără să-și scoată ochii, indiferent la ce gazetă lucrează și deci nu e normal ca să fie despărțiți în două grupe — una locuind la un hotel de lux, pe spezele președinției, iar alta la un fel de cămin de tine-ret, pe cheltuielă proprie, nu veți schița decît binecunoscutul dv. zîmbet și nu veți răspunde. A doua zi gazetarii vor fi scu-lați la ora patru și potrivit unui program care a semănat mai mult a pogrom veți vizita o întreprindere la Tefen și o fabrică de ciocolată la Naza-reth. Vizitele respective vor trezi ulmire printre unii zia-riști care cred că totuși un șef de stat nu și poate permite lu-xul să se ocupe de treburi pen-tru care și un ministru ar avea un rang prea mare. Seara vă veți întilni cu mai mulți re-prezentanți ai diasporei româ-nești, veți afirma din nou că e-

venimentele din decembrie '89 nu s-au derulat nicidecum după un scenariu, așa cum susțin cei cu o imaginație infierbîntată, și vă veți pronunța categoric împotriva totalitarismului, dar nu și a comunismului. Chiar dacă întîlnirea va fi tulburată de un incident — un tinăr in-giner, nepot al lui Gheorghiu-Dej, se va ridica din sală și va afirma rîtos că în România an-tisemitismul e o gogoriță iar la ambasada română din Israel mai domnește încă frica — veți fermeca din nou asistența cu zîmbetul dv. larg și lucrurile vor intra pe făgașul normal. În sfîrșit, joi vă veți duce la re-ședința președintelui țării gazdă și vă veți lua rămas bun, veți mai vizita un khibuț care sea-mănă cu multe din c.a.p.-urile frunțase pe care ați avut ocazia să le vizitați în decursul activi-tății dv., apoi veți trece în viteză și pe la o fabrică de a-vioane. Pe aeroportul Ben Gu-rion veți răspunde la întrebă-rile ziaristilor și vă veți urca în avionul care vă va aduce în țară, de data aceasta acceptînd să fiți însoțit de toți gazetarii. Îi veți strînge chiar în com-partimentul dv. și le veți răs-punde la întrebări, veți pune la rîndul dv. întrebări de pre ceea ce cred ei în legătură cu vizi-ta întreprinsă și din nou nu veți face nici o remarcă la obser-vația că iată, aparatul de zbor în care ne a lăm ne poate purta pe toți. Nu veți răspunde nici la întrebarea dată vizita care tocmai s-a încheiat va a-vea vreo consecință asupra pre-ssei care injuriază pe evrei. Zîmbetul dv. larg va ține loc de orice comentariu. Avionul va ateriza și veți fi împințat de primul-ministru împacientat de întîrzierea cursei.

Acesta este, domnule pre-ședinte, programul pe care vi-l supunem atenției în legătură cu care vă rugăm să faceți ob-servațiile de rigoare.

GEORGE ARION ■

Ceea ce și-a propus (și a reușit în bună măsură) să întreprindă organizația „WORLD VISION INTERNATIONAL” în România pare, la prima vedere, de-a dreptul stupefiant. Cele două programe durată inițiate, permanentul sprijin material și moral, asis-tența de specialitate acordată cadrelor noastre, permanența implicare în susținerea și sub-venționarea unor instituții de profil medico-sanitar, reprezîn-ță — după cum aveam să aflăm — abia doar primele semne concrete de ajutor dezinteresat de care România se bucură și se va bucura pe mai departe. Lucrurile capătă reprezentări mult mai clare cu atît mai mult cu cît sprijinul material adus țării noastre de către respectiva organizație se cifrează — din luna mai a anului trecut — la nu mai puțin de șapte milioane de dolari!

De unde atîta bunăvoință ?

Pentru a înțelege cu obiecti-vitate „minunea” pogorită asu-pra noastră, a românilor, obiș-nuiți să ne drămuim conștiin-țios dumișatul și prea puțin deprinși cu gesturile pur filan-tropice, pentru a ne putea risipi umbrele suspiciunii ce uneori ne-nvăluie rațiunea, a trebuit să aflăm în primul rînd ce înseamnă „WORLD VISION INTERNATIONAL”.

Prin amabilitatea d-lui Ștefan Carlos Toma, directorul progra-melor pentru România, am reușit să concentrăm cîteva date de strict interes: „WORLD VISION INTERNATIONAL” e o agenție internațională privată, fondată pe principii creștine, cu reprezentanțe au-tonome în 15 state, reprezentan-țe care și-au extins deja pro-iectele asupra altor 90 de state în curs de dezvoltare. Obiecti-vele pe care le urmărește orga-

nizația sint eminemamente cari-tabile: a servi nevoilor celor săraci și suferinzi, a le reda a-cestora încrederea și speranța prin aplicarea unor soluții va-riate, pe termen lung sau scurt. W.V.I. își obține fondurile din donații individuale, din contri-buțiile bisericilor, ale corpora-țiilor, fundațiilor, precum și din resurse guvernamentale. Con-tribuția financiară a organiza-ției în privința programelor de ajutorare se ridică numai în anul 1990 la 226,3 milioane dolari. Cele 6 057 proiecte care vizează 90 de state sint super-vizate de „cartierul general” al agenției, aflat în Monrovia, Ca-lifornia.

Primul contact cu România a fost stabilit în urma cutremu-rului catastrofal din 1977, cînd agenția a reușit să sprijine în mod eficient (dar temporar!) pe sinistrații de atunci. „World Vision International” și-a stabili-t un sediu permanent în țară abia în luna februarie 1990. Asistența oferită începînd din luna mai a aceluiasi an, în va-loare de circa 7 milioane dolari, s-a materializat în contribuții bănești, produse farmaceutice,

medicamente, tratate de specia-litate, semințe vegetale, une-lte și agregate agricole. În luna aprilie 1990, soții dr. James și Barbara Bascom au inițiat un program concret de ajutorare și asistare medicală a orfelinate-lor cu probleme deosebite. S-au pus la punct două programe extensive, de importanță ma-joră: programul multidisciplinar destinat înfîințării și dezvoltării orfanilor români (ROSES) și programul reddezvoltării în-vățămîntului medical (MERP).

Omenia fără frontiere

Ar fi extrem de interesant să ne oprim la fazele concrete ale celor două ambițioase proiecte, însă întinderea acestora nu ne permite să pătrundem în de-talii. De respectivele programe vor beneficia (de fapt, deja beneficiază!) 500 de studenți și personal din învățămîntul su-perior, 120 de membri ai per-sonalului orfelinatelor și sute de îngrijitori, precum și nu mai puțin de 2 500 de orfani neajutorați. Sint vizate în ca-drul celui de-al doilea program

8 institute medicale de învăță-mînt superior medical din Iași, Cluj, București, Tg. Mureș, Timișoara, Craiova, Sibiu și Constanța. Acest proiect oferă materialele, echipamentul și îndrumarea de specialitate cerute de reddezvoltarea siste-melor informaționale necesare perfecționării medicale în România. Prin reumplerea golului din literatura de specia-litate, printr-un set de compu-tere cu pachete CD-ROM de text și informații bibliografice, utilizarea efectivă a programe-lor este asigurată la toate ni-velurile de învățămînt medical. Costul unui singur asemenea computer este de 4 442 dolari, iar al unui set TV-video de 1 346 dolari.

Cel mai recent gest, de pro-fundă umanitate, surprins în activitatea agenției este iniția-tiva recentă de la Constanța. 60 de copii HIV seropozitivi dintr-o secție a Spitalului Mu-nicipal din localitate au fost practica salvați prin intervenția directă a W.V.I. Secția 2, de-numire sub care este cunoscută instituția, este un centru pen-tru copii infectați SIDA de

vîrstă între 0 și 4 ani. Majori-tatea au fost abandonati de către familiile lor. LUNA TRECUTĂ, GUVERNUL RO-MÂN SI-A ANUNȚAT INTEN-ȚIA DE A ÎNCHIDE SECȚIA și de a muta copiii în principala secție SIDA, deja supraaglom-e-rată, din incin. a sp. alului Mu-nicipal din Constanța, care gă-zduiește pînă la 70 de copii aflați în ultima fază a bolii. PENTRU A MENTINE ÎN FUNCȚIUNE SECȚIA 2, „WORLD VISION INTERNA-TIONAL” A PUS LA DISPO-ZIȚIE SUMA DE 46 MILIOA-NE DE LEI PENTRU PLATA SALARIILOR A 30 DE MEM-BRI AI PERSONALULUI PE TIMP DE UN AN. Acest per-sonal urma să fie redus din schema de încadrare luna a-cesta. Spitalul va continua să le asigure acestor copii, toate serviciile și materialele medi-cale necesare.

E mult? E puțin? Vă lăsăm să apreciați singuri. Oricum, „WORLD VISION” oferă o lec-ție impresionantă, demnă de întreaga noastră grațitudine.

CRISTIAN PAVEL ■

„World Vision Internațional” : ROMÂNIA MERITĂ TOT SPRIJINUL!

● O prestigioasă organizație caritabilă mondială adîncește la noi în țară sensurile binefacerii ●

Cine-l păzește pe Drăghici?

De cînd cu serialul Televiziunii despre închisorile comuniste, Alexandru Drăghici e păzit cu și mai multă strășnicie (și nu numai de familie). Fostul ministru de interne își duce zilele într-un evasiprizonierat. Inșiși imobilul în care locuiește, cel din strada Sofia nr. 13, (dintr-o sursă neoficială am auzit că, totuși, e numai o locuință de ochii lumii), are ceva din aerul instituțiilor pe care le-a patronat cu atîta zel: o scară îngustă, murdă, prost luminată de o fereastră pe care muștele au poposit îndelung, cu grății dese, o ușă întunecoasă și mică, ce pare că dă într-o dependență, nu într-un apartament. Interiorul (atît cît am putut zări prin ușa întredeschisă de o tină) părea la fel de proletar și de întunecos ca și scările. Pe urmă a apărut, de afară, un tinăr ce semăna izbitor cu cel ascuns în dosul ușii. Ne-a pofțit, politicos dar ferm, să plecăm. Ei nu vor să aibă nimic de-a face cu presa.

De la colțul străzii, foto-reportera noastră s-a întors să facă o poză casei. Un tip dintr-o Dacie neagră, cu numărul A-231, staționată la colțul străzii, a întors capul după ea (precizăm că foto-reportera e o femeie de 55 de ani) și apoi a făcut un semn unui bărbat care a urmat-o. Cînd noi am plecat de acolo, mașina a dispărut și ea. (V.D.)

Tandon
ROMANIA
S.R.L.

**Distribuitor autorizat pentru România
al firmelor**

Tandon

COMPUTERS — SUA

și
AEG
OLYMPIA
GERMANIA

oferă imediat întreaga aparatură de birou, calculatoare, produse de înaltă calitate după standardele germane:

TANDON COMPUTERS

- MICROCALCULATOARE AT⁺ compatibile IBM-PC din grupa 80286, 80386, 80486;
- MONITORE alb-negru sau color VGA;
- IMPRIMANTE matriciale cu 9 și 24 ace;
- IMPRIMANTE cu laser;
- REȚELE de tip NOVELL;

GARANȚIE 1 AN.

AEG — OLYMPIA

- MAȘINI DE SCRIS;
- IMPRIMANTE matriciale cu 9 și 24 ace;
- aparate de FOTOCOPIAT;
- TELEFAXURI;
- MAȘINI DE CALCULAT cu bandă de hirtie și display;
- aparate TELEFONICE;
- CONSUMABILE diverse.

se asigură instalare, service, service postgaranție, școlarizare. Termen de livrare maximum 30 de zile de la transferul în cont al contravalorii comenzii.

„Am dorit să punem și suflet în ceea ce facem”

Interviu cu doamna CRISTINA VOICULESCU
directoarea firmei SOGEMI

FLACĂRA: Firma SOGEMI a avut cel mai mare succes de public și, credem, și de comenzi, la TIBCO '91. Succesul v-a creat și probleme? Reușiți să livrați conform angajamentelor luate?

SOGEMI: Putem să ne ținem de cuvînt în ceea ce privește livrările, în schimb, cei care nu au dispus de sumele integrale și care s-au bazat pe eventuale împrumuturi de la stat, au greutăți. Ei trebuie să realizeze un material privind rentabilitatea și timpul de recuperare a investiției. La elaborarea acestuia participă efectiv compartimentul tehnic al societății noastre. Pe de altă parte, există această instabilitate financiară, legată de fluctuațiile cu care se lățează la bancă schimbul dintre lei și dolar. Avem circa 30 de contracte pentru care nu s-a deschis creditarea. Am stabilit să mergem împreună cu clienții noștri la bancă, în special la cele mai solicitate. Banca Agricolă și Banca de Dezvoltare, pentru a urgenta obținerea creditării.

FLACĂRA: Ați început să montați morile care au fost deja achitate?

SOGEMI: Prima moară va fi montată în câteva zile. Începînd cu luna septembrie vom instala și alte mori și, de asemenea, câteva brutării. Pînă în prezent am vîndut 5 mori, iar alte 7 sînt în curs de achitare. Aproape achitate sînt și 6 brutării. Am fost nevoiți să oprim pentru moment finalizarea unor

contracte din cauza fluctuației mari de la licitația leu-dolar. Fluctuația din aceste zile este mult prea ridicată pentru a putea fi absorbită de cumpărător sau de noi.

FLACĂRA: Nu aveți nici o soluție pentru a continua contractarea?

SOGEMI: Din păcate, nu. Țara are nevoie de aceste utilaje, pentru că să nu mai măcinăm griul nostru în țările vecine, cum s-a mai întîmplat în ultimii ani. Vreau să adaug că morile pe care le oferim sînt cu pietre, principiu al cărui început se pierde în vreme, dar care asigură produsului măcinat integral calitățile nutritive. De aceea, putem numi aceste mori, mori ecologice.

FLACĂRA: Care este nivelul taxelor vamale și de ICM, aplicate la mori și brutării, taxe plătite tot de client, de fapt?

SOGEMI: Taxele vamale ajung pînă la 10-12%. Ele nu sînt foarte mari, dar avînd în vedere contextul, cred că ar fi binevenită o micșorare a lor și chiar a ICM-ului, aceasta pentru a ajuta cumpărătorii. E bine să nu uităm că asemenea utilaje nu se fac în România și, deci, nu avem ce proteja prin taxe.

FLACĂRA: Service-ul este poate la fel de important ca și vinzarea. Care este strategia dv. în privința întreținerii utilajelor?

SOGEMI: Cel care cunoaște utilajul este cel care îl poate

întreține cel mai bine. De aceea am constituit o echipă pentru service. Un tehnician din această echipă a fost deja în Franța, la partenerul nostru, pentru instruire, iar alți doi vor pleca la sfîrșitul lunii, în același scop. Vom avea și un atelier de service; așteptăm sprijinul autorităților municipale pentru obținerea spațiului. Vom asigura service-ul și piesele de schimb necesare clienților noștri, atît în perioada de garanție, cît și după.

FLACĂRA: Știm că ați avut și aveți nenumărate probleme. Regrețați că ați intrat în această afacere?

SOGEMI: Nu îmi pare rău. De la bun început am proiectat un scenariu și vreau să vă spun că și aceste greutăți financiare au fost incluse în el. Fiecare problemă am încercat să o rezolvăm imediat și din aproape în aproape. Avem și o mare înțelegere din partea partenerului francez, și tehnic și comercial.

Am dorit să punem și suflet în ceea ce facem. De aceea am ales morile și brutăriile, de aceea nu am vîndut pe valută și ne străduim să oferim prețuri în lei, reale, exprimînd valoarea utilajelor și nu faptul că lipsesc de pe piață! Utilajele au fost alese și în ideea de a necesita investiții cît mai mici pentru instalare; gabaritele lor reduse, spații mici, de multe ori deja existente, care pot fi ușor reamenajate.

FLACĂRA: La TIBCO '91 oferați și produse alimentare, la prețuri rezonabile. Aveți noutăți în privința gamei de produse și servicii?

SOGEMI: Am deschis un magazin de prezentare a produselor alimentare ca și a unor utilaje pentru cafea, sucuri, înghețată, cartofi prăjiți, în incinta Gării de Nord, cu prețuri convenabile unui cumpărător mediu. Aceste utilaje vor fi văzute funcționînd, ajutînd astfel clientul în luarea unei decizii. Tot ceea ce vindem este conform normelor C.E.E., fie că este vorba de utilaje sau de produse alimentare.

FLACĂRA: Care este situația financiară a firmei dv.?

SOGEMI: Deși sîntem la început și trebuie să facem multe investiții, avem o situație financiară bună. Am angajat de eurind și doi ingineri de utilaje, proaspăt absolvenți. Ceea ce este mai greu de găsit este adevăratul comerciant. De produs este greu, de vîndut este cel puțin la fel de greu, mai ales într-o piață liberă!

FLACĂRA: Ați omis să spuneți ceva clienților dv.?

SOGEMI: Da, și este vorba de două lucruri importante. Sîntem deschiși oricărei cereri de orice natură în domeniul comercial. Vom studia aceste cereri și vom încerca să le găsim o soluție cu ajutorul partenerilor străini. Putem oferi în clipa de față și utilaje pentru vinificație și imbuteliere. Căutăm parteneri în scopul fabricării în țară a unor subansambluri și accesorii din compunerea morilor cu pietre și a brutăriilor aduse de noi din Franța. Am putea să ajungem la prețuri mai mici prin deschiderea unui sector productiv, în încheiere, așteptăm clienții interesați la TIB '91, în toamnă, la București.

MIHAI SÂNDOIU

DIRECTOR
George Arion

Flacăra

Redactor șef:
Ion D. Goia

Secretar general de redacție:
Eugen Mihăescu

■ PUBLICIȘTI COMENTATORII (17 00): Dumitru Constantin, Horia Pătrașcu

■ EVENIMENT (25 42): Mihail Gălățanu, Petre Barbu, Pașcu Balaci, Radu Ciobotea, Alexandru Mihăilă.

■ DREPTURILE OMULUI (26 00): Roxana Paicu-Manolescu, Valeria Dorneanu, Elena Grecescu, Oltea Mutulescu, Corneliu Olteanu, Cristian Pavel, Mihai Stănescu.

■ CULTURĂ — ÎNVĂȚĂMÎNT (25 59): Mihai Sândoiu, Paul Vinicius.

■ FLACĂRA BIS

Redactor șef:

Dorin Gherghinescu

Secretar general de redacție:
Liana Tatos

Liviu Timbus, Aurelia Boriga, Constantin Dumitru

(17 16 39)

■ REBUS

Redactor șef:

Tudor Octavian (14 57)

Secretar general de redacție:
Alexandru Păsărin (20 36)

Adrian Mitu, Bogdan Vlad (14 57), Aurel Ștefan Alexandrescu, Mihai Zgubea, Simona Simzianu (20 35)

■ FLACĂRA
BASARABIEI

Redactor șef:

Ion Zubașcu

Secretar general de redacție:
Dorin Sălăjan

Mihai Potirniche (correspondent special din Basarabia) (25 59)

■ FOTOREPORTAJ (25 28): Elena Ghera, Gig Motoianu, Silviu Stan.

■ SECRETARIAT TEHNIC DE REDACȚIE (21 23, 14 53, 20 72): Mircea Popp, Maria Bărbulescu, Alexandru Benga, Pompiliu Dumitrescu, Anton Ene-Filip, Gabriela Nicolescu, Sevghin Omer, Smaranda Petrea, Cornel Speriatu, Angela Ștefănescu, Adrian Petrescu.

■ SECRETARIAT — ADMINISTRATIE (20 02, 25 58): Dan Mircea Popa, Liliana Crețu, Mihaela Moroșanu, Eugenia Vasile.

■ PUBLIC RELATIONS (26 34): Ruxandra Onofrei

■ DIFUZARE

Manuela Vasiliu — 17 48 91 —

■ Adresa redacției și administrației: București, Piața Presei Libere, nr. 1, cod 71311. Telefoane: 17 60 10, 17 60 20 (cu interioarele trecute în paranteze de mai sus); secretariat director: 20 02; redactor șef: 21 24

secretar general de redacție: 21 43.

Fax — 17. 48. 91.

Cititorii din străinătate se pot abona prin ROMPRES-FILATELIA. Sectorul export-import presă P.O. Box. 12 — 201, telex 10876, PRSFIR București, Calea Griviței, nr. 64 — 66.

■ Administrația: EDITURA „Presa Națională” S.A. (ex. Ioan Ciurescu, ing. Stan Pelteacu).

■ Tiparul: Imprimeria CORESI București.

16 pagini — 10 lei

Anecdote din toată lumea

— Unchiul meu a știut cu o lună înainte data exactă la care va muri.

— Și cum a aflat? de la o ghicitoare?

— Nu, de la președintele tribunalului.

Trecînd printr-un sat, un automobilist calcă o găină. O-

prește, coboară, culege găina moartă din praf, intră în ograda cea mai apropiată și o întrebă pe o bătrînă ce-i iese în întîmpinare:

— E găina dv.?

— Nici gînd, maică, eu n-am avut niciodată găini așa tur-tite!

Fragment din declarația unui procesoman:

„În ziua de 3 mai a.c., vecinul meu Ionescu C., timp de nouă minute, a scris o scrisoare cu o peniță care scria îngrozitor, tulburînd în felul acesta, liniștea întregului bloc...”

Doi spărgători pătrund în clădirea unei bănci. În timp ce unul opera, celălalt stătea la pîndă. La un moment dat, cel care pîndea, strigă disperat:

— Hans! Cheamă poliția!
— De ce? Ce s-a întîmplat?

— Cineva ne-a furat mașina!

Într-o noapte, în locuința unui medic stomatolog a pătruns un hoț. Negăsind obiecte de valoare, a cerut bani.

— Din păcate — spuse medicul potolindu-și și un căscat —, bani nu am, dar dacă nu vrei să pleci cu mina goală, pot să-ți scoot un dinte pe gratis.

GHEORGHE BRAȘOVEANU

Anunt moscovit:

Închiriem

ieftin mausoleu